

RRA

S t ř e d n í Č e c h y

STŘEDOČESKÝ KRAJ

KONCEPCE HOSPODAŘENÍ S ODPADY

NÁVRHOVÁ ČÁST

verze 2.

říjen 2002

Zadavatelé: Státní fond životního prostředí ČR
Středočeský kraj

Nositel: Regionální rozvojová agentura Stř. Čechy

Zpracovatelé: Středočeské komunální služby s.r.o.
ISES s.r.o.

1. OBSAH

1. OBSAH	3
2. ÚVOD	5
3. SLOŽENÍ ŘÍDICÍHO TÝMU	6
4. PRIORITY A STRATEGICKÉ CÍLE	7
4.1. PROCES FORMULACE PRIORITY A STRATEGICKÝCH CÍLŮ	7
4.2. VÝCHODISKA PRO DEFINOVÁNÍ PRIORITY A STRATEGICKÝCH CÍLŮ	7
4.3. PRIORITY V OBLASTI HOSPODAŘENÍ S ODPADY PRO OBDOBÍ 2003-2013	7
4.4. STRATEGICKÉ CÍLE V OBLASTI HOSPODAŘENÍ S ODPADY PRO OBDOBÍ 2003-2013	9
4.5. STANOVENÍ KRITÉRIÍ PRO HODNOCENÍ VARIANT	12
5. INTEGROVANÝ SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	13
6. SÍŤ ZAŘÍZENÍ	15
6.1. OBECNÉ POŽADAVKY	15
6.2. KOMUNÁLNÍ ODPADY A OBALY	15
6.3. BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉ ODPADY	16
6.4. STAVEBNÍ A DEMOLIČNÍ ODPADY	16
6.5. ODPADNÍ OLEJE	16
6.6. AUTOVRAKY	16
6.7. PNEUMATIKY	17
6.8. BATERIE A AKUMULÁTORY	17
6.9. VÝBOJKY A ZÁŘIVKY	17
6.10. VYŘAZENÁ ELEKTRICKÁ A ELEKTRONICKÁ ZAŘÍZENÍ	17
6.11. ODPADY S OBSAHEM PCB A PCT	17
6.12. ODPADY S OBSAHEM AZBESTU	17
6.13. ODPADY Z HUMÁNNÍ A VETERINÁRNÍ PÉČE	18
6.14. OSTATNÍ NEBEZPEČNÉ ODPADY	18
7. IMPLEMENTACE	19
7.1. PRÁVNÍ RÁMEC	19
7.2. VAZBA NA OSTATNÍ KONCEPČNÍ A STRATEGICKÉ DOKUMENTY KRAJE	19
7.3. VAZBA NA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI	21
7.4. NÁSTROJE ŘÍZENÍ	22
7.5. INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	23
7.6. LIDSKÉ ZDROJE	24
7.7. FINANČNÍ ZDROJE	25
7.8. MONITORING A SDÍLENÍ INFORMACÍ	26

7.9. AKTUALIZACE	26
7.10. KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE	27
7.11. ŽIVELNÉ UDÁLOSTI A KRIZOVÉ SITUACE	29
8. PLÁN REALIZACE	31
9. OČEKÁVANÉ DOPADY	35
9.1. EKONOMICKÉ DOPADY	35
9.2. ENVIRONMENTÁLNÍ DOPADY	35
9.3. SOCIÁLNÍ DOPADY	35
10. POSTUP PROJEDNÁNÍ A PŘIJETÍ	36
10.1. REALIZOVANÉ KROKY	36
10.2. PŘIPRAVOVANÉ KROKY	37
11. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	38
12. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	39
PŘÍLOHY:	
A VYUŽITELNÉ SLOŽKY KOMUNÁLNÍCH A OBALOVÝCH ODPADŮ	
B BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉ ODPADY	
C STAVEBNÍ A DEMOLIČNÍ ODPADY	
D ODPADNÍ OLEJE	
E AUTOVRAKY	
F BATERIE A AKUMULÁTORY	
G VYŘAZENÁ ELEKTRICKÁ A ELEKTRONICKÁ ZAŘÍZENÍ	
H ODPADY S OBSAHEM PCB	
I ODPADY S OBSAHEM AZBESTU	
J ODPADY URČENÉ K ODSTRANĚNÍ SKLÁDKOVÁNÍM	
K VYHODNOCENÍ SKLÁDEK Z HLEDISKA ULOŽENÍ ODPADU V DOBĚ POVODNÍ	

2. ÚVOD

Krajská koncepce hospodaření s odpady je prvním analytickým a rozvojovým dokumentem zpracovaným pro územní celek, jehož rozloha a populace umožňují efektivně plánovat a řídit hospodaření s odpady. Koncepce hodnotí současný stav hospodaření s odpady na území kraje a stanovuje strategii dalšího rozvoje odpadového hospodářství v příštích deseti letech. Koncepce bude sloužit jako hlavní podklad pro vypracování plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje.

Koncepce odpadového hospodářství se dělí na analytickou a návrhovou část. V analytické části je zmapována současná úroveň produkce odpadů, způsoby nakládání s nimi a je zde uveden přehled stávajících zařízení pro nakládání s odpady na území kraje.

V předkládané návrhové části, která vychází ze závěrů analytické části, jsou stanoveny priority a strategické cíle kraje v oblasti hospodaření s odpady pro následujících deset let, je zde uvedena dlouhodobá predikce množství odpadů, jsou navrženy způsoby nakládání s jednotlivými druhy odpadů při respektování požadavků směrnic EU a zalkulovány potřebné kapacity pro nakládání s odpady na území kraje v příštích deseti letech.

Při tvorbě návrhové části KKHO byly respektovány již schválené nebo připravované strategické a koncepční dokumenty a to jak na celostátní úrovni (Koncepce a plán odpadového hospodářství ČR, státní politika životního prostředí), tak i na úrovni kraje (Program rozvoje kraje).

Návrhová část KKHO rozpracovává, tam kde je to účelné, různé varianty řešení jednotlivých priorit a strategických cílů. Rovněž hodnotí možné dopady navrhovaných opatření a plnění cílů z ekonomického, environmentálního a sociálního hlediska.

3. SLOŽENÍ ŘÍDICÍHO TÝMU

Ke zpracování KKHO přispělo během celého procesu tvorby formou rad, připomínek či návrhů široké spektrum odborníků v oblasti odpadového hospodářství z řad státní správy i samosprávy, soukromého sektoru i nevládních neziskových organizací. Spolupráce mezi řídicím a realizačním týmem byla v průběhu zpracování návrhové části KKHO velmi operativní a konstruktivní. K posouzení výstupů koncepce v souladu s metodickým pokynem ČEU byla analytická i návrhová část koncepce podrobena odbornému oponentnímu posouzení ze strany oponentního týmu.

3.1. Řídicí tým

Předsednictvo

Ing. Petr Bendl	hejtman Středočeského kraje
PhDr. Jiří Svítek	ředitel RRA Střední Čechy
Mgr. Jan Vrba	jednatel SKS s.r.o.
Ing. Vladimír Klatovský, CSc.	jednatel ISES s.r.o.

Členové

František Vácha	zástupce hejtmana, člen rady Středočeského kraje
Jaroslav Král	člen rady Středočeského kraje
Ing. Vilém Žák	člen rady Středočeského kraje
Ing. Jaroslava Honová	předsedkyně komise ŽP Středočeského kraje
RNDr. Jaroslav Obermajer	vedoucí odboru ŽP a zemědělství
Ing. Dan Jiránek	člen správního výboru RRA, místostarosta města Kladna
PhDr. Ladislav Čepička	člen správního výboru RRA
Ing. Petr Schönfeld	jednatel SKS s.r.o.
Ing. Jiří Hartmann	ředitel SKS s.r.o.
Ing. Bohumil Černík	ISES s.r.o.
Ing. Marek Krejčí	ISES s.r.o.

3.2. Realizační tým návrhové části

Mgr. Jan Vrba	
RNDr. Petr Kratochvíl	příloha B
RNDr. Martina Vrbová	příloha A
Ing. Bohumil Černík	příloha C,D,E

3.3. Oponentní tým

Ing. Jana Königová
Bc. Zdeněk Tarant
Ing. Pavel Bartoš

4. PRIORITY A STRATEGICKÉ CÍLE

4.1. Proces formulace priorit a strategických cílů

Priority a strategické cíle byly stanoveny na základě SWOT analýzy a rizikové analýzy poznatků a údajů vyplývajících z analytické části KKHO.

SWOT analýza proběhla formou jednodenního pracovního semináře, kterého se zúčastnilo cca 20 osob, zastupujících všechny druhy subjektů působící na trhu odpadového hospodářství v kraji. Kromě zpracovatelů koncepce byli přítomni:

- radní a členové zastupitelstva kraje,
- zástupci referátu životního prostředí krajského úřadu,
- zástupci několika větších a středních měst,
- zástupci firem provozujících svoz komunálních odpadů,
- zástupci provozovatelů zařízení na zneškodnění či zpracování odpadů,
- zástupci původců odpadů.

Účastníci semináře identifikovali 8 hlavních oblastí, které jsou důležité pro budoucí rozvoj odpadového hospodářství Středočeského kraje, stanovili jejich priority a naléhavost, a pro každou z oblastí zpracovali SWOT analýzu. Po ukončení semináře, byly účastníkům rozeslány všechny zpracované SWOT analýzy v elektronické podobě, s tím, že každý účastník do nich mohl doplnit svoje poznámky a připomínky a současně každou SWOT analýzu vyhodnotil z hlediska důležitosti a naléhavosti silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Získané údaje byly zpracovateli statisticky zpracovány a upraveny do výsledných SWOT tabulek, které byly použity při formulaci priorit a cílů KKHO.

Zpracovatelé koncepce identifikovali na základě křížové matice slabin a hrozeb (tzv. red-light analýza) nejrizikovější události, které mohou nastat v oblastech vyhodnocených jako velmi důležité a důležité. Tyto situace podrobně popsali a navrhli postup, jak je řešit, tak aby nebyl ohrožen budoucí vývoj odpadového hospodářství ve Středočeském kraji. Formulované cíle vedoucí k eliminaci rizik byly promítnuty do priorit strategických cílů v návrhové části KKHO.

Návrh strategických priorit a cílů byl před zahájením prací na návrhové části KKHO předložen Radě Středočeského kraje, která ho na svém zasedání dne 8. července 2002 schválila.

Podrobnosti SWOT analýzy a rizikové analýzy jsou uvedeny v kapitole č. 3 analytické části KKHO.

4.2. Východiska pro definování priorit a strategických cílů

Definování priorit a cílů Středočeského kraje v oblasti hospodaření s odpady respektovalo následující hlediska:

- Princip trvale udržitelného rozvoje (Agenda 21),
- Požadavky Evropské unie (zejména 6. akční program pro životní prostředí, předpisy EU a dokumenty zpracované při přípravě vstupu ČR do EU),
- Koncepční dokumenty na úrovni České republiky (zejména Státní politika životního prostředí, plán odpadového hospodářství ČR a strategická EIA tohoto plánu, koncepce odpadového hospodářství ČR),
- Právní předpisy v oblasti odpadového hospodářství a životního prostředí v ČR,
- Koncepční dokumenty na úrovni kraje (zejména PRK, územní plány VÚC a energetická koncepce)
- Závěry SWOT analýzy a rizikové analýzy krajské koncepce hospodaření s odpady.

4.3. Priority v oblasti hospodaření s odpady pro období 2003-2013

Na území kraje je preferováno následující pořadí při nakládání s odpady

- a) Předcházení vzniku odpadů z hlediska množství,
- b) předcházení vzniku odpadů z hlediska kvality (zejména minimalizace nebezpečných odpadů),
- c) opakované použití výrobků ke stejnému účelu před tím, než se stanou odpadem,
- d) znovupoužití výrobků nebo jejich částí k jiným účelům, než k těm, ke kterým byly původně určeny před tím, než se stanou odpadem,
- e) materiálové využití odpadů,
- f) energetické využití odpadů,

- g) konečné odstranění odpadů s využitím energie,
  - h) konečné odstranění odpadů (jiné než skládkování) bez využití energie,
  - i) konečné odstranění odpadů formou skládkování.
- Hierarchii nakládání s odpady lze měnit, v případě, že její dodržování není při současném stavu znalostí technicky možné, nebo vede k nepřiměřeně vysokým nákladům nebo ke zvýšeným rizikům pro lidské zdraví či okolní životní prostředí.

Je dodržován princip znečišťovatel platí

- Každý původce odpadu je povinen na svoje vlastní náklady zajistit nakládání s odpady, které vzniknou při jeho činnosti.
- Za vybrané použité výrobky a obaly jsou odpovědní jejich výrobci nebo dovozci, kteří hradí náklady na jejich zpětný odběr a využití nebo odstranění.
- Obce hradí část nákladů na nakládání s komunálními odpady ze svého rozpočtu.
- Občané se spolupodílejí formou poplatků na úhradě nákladů vzniklých při nakládání s komunálními odpady na území obce.

Je dosaženo soběstačnosti kraje v oblasti využití a odstranění odpadů

- Pro ty druhy odpadů, kde je to z hlediska množství v kraji produkovaných odpadů ekonomicky efektivní, jsou na území kraje vybudována a provozována zařízení na jejich využití nebo odstranění s takovou kapacitou, aby byly pokryty potřeby kraje.
- U těch druhů odpadů, kde je z hlediska zpracovávaného množství výhodnější budovat zařízení pro využití nebo odstranění odpadu pro více krajů společně, bude umístění takového zařízení koordinováno s ostatními kraji, s cílem zabezpečit pro kraj únosnou dostupnou vzdálenost a dostatečnou kapacitu pro pokrytí potřeb kraje.

S odpady je nakládáno ve větších regionálních či nadregionálních zařízeních

- Na území kraje je preferována výstavba a provoz regionálních či nad regionálních zařízení z důvodu lepší rentability a tím nižší dosahované ceny za zpracování odpadů, vyšší míry dodržování provozní a technologické kázně a efektivnější možnosti kontroly.
- Na území kraje je podporováno budování efektivních logistických systémů např. formou provozování sítě překládacích stanic, ze kterých jsou odpady v koncentrovaných objemech převáženy do regionálních či nadregionálních zařízení.
- Na území kraje je upřednostňován princip proximity tj. odpady jsou využívány nebo odstraňovány v nejbližším možném zařízení.

Je upřednostňováno využití či rozšíření současných spalovacích či energetických kapacit před budováním nových

- V případě energetického využití nebo odstranění odpadů je na území kraje preferováno využití stávajících energetických či spalovacích kapacit (cementárny, elektrárny, stávající spalovny apod.) formou použití odpadů jako paliva nebo přídavného paliva, při dodržování všech právních předpisů v oblasti životního prostředí (zejména ochrany ovzduší).

Není podporována výstavba nových skládek odpadů

- Na území kraje není podporována výstavba skládek všech skupin v nových lokalitách.
- Výstavba nových kazet u stávajících skládek je možná.
- Je podporována přeměna stávajících skládkových areálů na centra komplexního nakládání s odpady.

Pro terénní úpravy a rekultivace na území kraje nejsou používány odpady s výjimkou výkopových zemín

- Pro terénní úpravy a rekultivace jsou používány výhradně neznečištěné výkopové zeminy a rekultivačních výrobky s certifikáty.

Jsou podporovány bezodpadové technologie a výroba a využití recyklovaných výrobků

- Je podporováno zavádění bezodpadových a nízkoodpadových technologií.
- Je upřednostňováno použití výrobků, které vzniknou v kroku c),d) a e) hierarchie nakládání s odpady, před novými výrobky.
- Při zadávání a vyhodnocování veřejných obchodních soutěží na území kraje je vždy jedním z kritérií použití recyklovaných výrobků a výrobků vyrobených bezodpadovou (nízkoodpadovou) technologií.

- Tam, kde je to relevantní, je při poskytování podpor uvolňovaných ze státních nebo komunálních rozpočtů na území kraje požadováno použití recyklovaných výrobků nebo výrobků vyrobených bezodpadovou (nízkoodpadovou) technologií.

K financování výstavby zařízení na využití nebo odstranění odpadů jsou plně využívány všechny možnosti dotačního a „měkkého“ financování

- Je realizován program spolupráce mezi komunální a soukromou sférou na bázi investorem a příjemcem dotace je komunální sféra, následným provozovatelem zařízení je soukromá společnost.
- Tam, kde je to možné, je podporováno sdružování prostředků pro výstavbu zařízení (financování soukromé, státní, komunální, dotační a jejich vzájemné kombinace).

Na území kraje jsou rozvíjeny dobrovolné závazky, certifikace a environmentální vzdělávání vedoucí ke zvýšení odpovědnosti k životnímu prostředí

- Jsou podporovány aktivity v oblasti vzdělávání a technické pomoci původcům odpadů a oprávněným osobám, benchmarking, správní dohody, dobrovolné dohody apod.
- U původců odpadů i u oprávněných osob je podporováno zavádění systémů EMS, ISO 14 000 a čistší produkce.
- Jsou podporovány aktivity vedoucí k výchově a osvětě široké veřejnosti a v oblasti odpadového hospodářství.

Všechny subjekty na území kraje sdílejí pravdivé informace o hospodaření s odpady

- Jsou zpracovány a pravidelně aktualizovány plány odpadového hospodářství původců.
- Všechny subjekty včas odesílají hlášení dle platné legislativy v odpadovém hospodářství a hlášení jsou verifikována.
- Je vedena a párována evidence v oblasti přepravy nebezpečných odpadů.

4.4. Strategické cíle v oblasti hospodaření s odpady pro období 2003-2013

Předcházení vzniku a omezování produkce odpadů

1. Na území kraje bude od roku 2008 meziroční přírůstek celkové produkce odpadů nižší než dynamika růstu hrubého domácího produktu v kraji. V případě meziročního poklesu HDP poklesne i celková produkce odpadů.

Současný stav:	růst HDP 1998/1999:	0,5%
	růst celkové produkce odpadů 1998/1999:	24%
	růst celkové produkce odpadů 1999/2000:	39%
Cílový stav v roce 2008:	meziroční růst produkce odpadů bude od tohoto roku nižší než růst HDP	
Forma ověření:	ČSÚ, ISO	
Zdroj cíle:	Středočeský kraj, 6. Akční program Evropského společenství pro ŽP	

2. Na území kraje se sníží produkce nebezpečných odpadů do roku 2006 o 10% a do roku 2010 o 20% oproti produkci v roce 2000.

Produkce NO v roce 2000:	380 000 tun za rok
Cílový stav v roce 2006:	max. roční produkce NO bude 342 000 tun za rok
Cílový stav v roce 2010:	max. roční produkce NO bude 304 000 tun za rok
Forma ověření:	ISO
Zdroj cíle:	6. Akční program Evropského společenství pro ŽP

Omezování konečného odstranění a skládkování odpadů

3. Na území kraje se do roku 2006 sníží celkové roční množství konečně odstraněných odpadů o 10% a do roku 2010 o 20% v porovnání s rokem 2000.

Množství odstraněných odpadů v roce 2000:	1 893 000 tun za rok
Cílový stav v roce 2006:	lze odstranit max. 1.704.000 tun za rok
Cílový stav v roce 2010:	lze odstranit max. 1 514 400 tun za rok
Forma ověření:	ISO
Zdroj cíle:	6. Akční program Evropského společenství pro ŽP

4. Na území kraje se sníží podíl skládkovaných komunálních biologicky rozložitelných odpadů (KBRO) o 25% do roku 2010, o 50% do roku 2013 a o 65% do roku 2020 oproti produkovanému množství tohoto druhu odpadu v roce 1995.

Produkce KBRO v roce 1995: 153 340 za rok
 Cílový stav v roce 2010: max. 115 005 tun KBRO lze ročně odstranit skládkováním
 Cílový stav v roce 2013: max. 76 670 tun KBRO lze ročně odstranit skládkováním
 Cílový stav v roce 2020: max. 53 669 tun KBRO lze ročně odstranit skládkováním
 Forma ověření: výpočet, ISO, roční hlášení hlášení o produkci a nakládání s odpady
 Zdroj cíle: vyhláška č. 383/2001 Sb. (příloha č. 9), směrnice Rady EU 99/31/EC

5. Na území kraje nebudou od roku 2004 povolovány skládky komunálních odpadů v nových lokalitách s celkovou kapacitou nižší než 250.000 tun nebo s ročním objemem ukládaných odpadů nižším než 20.000 tun.

Stav v roce 2000: 14 skládek, které přijímají méně než 20.000 t odpadu ročně s celkovým množstvím uložených odpadů v roce 2000 ve výši 77 000 t.
 Cílový stav v roce 2004: nebude povolena žádná nová skládka, která přijímá méně než 20 000 t odpadu ročně
 Forma ověření: ISO, roční hlášení o produkci a nakládání s odpady
 Zdroj cíle: SWOT analýza KKHO

6. U všech skládek na území kraje bude do roku 2005 provedena prověrka provozu a sestaven „Site Reconditioning Plan“ dle směrnice Rady EU 99/31/EC o skládkách odpadů, s cílem do roku 2007 přizpůsobit stávající skládky nové legislativě.

Současný stav: na území kraje je provozováno celkem 58 skládek všech skupin
 Cílový stav v roce 2005: každá skládka je prověřena a má Site Reconditioning Plan
 Cílový stav v roce 2007: všechny skládky na území kraje splňují požadavky nové legislativy, zejména směrnice Rady EU 99/31/EC
 Forma ověření: ISO, roční hlášení o produkci a nakládání s odpady
 Zdroj cíle: směrnice Rady EU 99/31/EC, SWOT analýza KKHO

Zvýšení podílu využití (recyklace) odpadů

7. Všechny obce v kraji budou do roku 2004 provozovat na svém území systém separovaného sběru využitelných složek komunálního odpadu v sortimentu papír, sklo a plasty.

Současný stav: oddělený sběr využitelných složek je zaveden v 85% obcí na území kraje, v 15% obcí je provozován sběr jen pro dvě komodity
 Cílový stav v roce 2004: ve všech obcích v kraji je zaveden tříkomoditní sběr využitelných složek komunálních odpadů
 Forma ověření: evidence EKO-KOM
 Zdroj cíle: SWOT analýza KKHO

8. Na území kraje dosáhne výtěžnost separovaného sběru využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, kovy) minimálně 19 kg na obyvatele za rok 2003, minimálně 23 kg na obyvatele za rok 2004 a minimálně 27 kg na obyvatele za rok 2005. Do roku 2005 bude dosažena následující struktura výtěžnosti separovaného sběru: papír 45%, sklo 33%, plasty 14% a kovy 8%.

Stav v roce 2002: výtěžnost separovaného sběru 17,4 kg na obyvatele za rok
 struktura papír 20%, sklo 41%, plasty 23% a kovy 16%
 Cílový stav v roce 2003: výtěžnost separovaného sběru 19,0 kg na obyvatele za rok
 Cílový stav v roce 2004: výtěžnost separovaného sběru 23,0 kg na obyvatele za rok
 Cílový stav v roce 2005: výtěžnost separovaného sběru 27,0 kg na obyvatele za rok
 struktura papír 45%, sklo 33%, plasty 14% a kovy 8%
 Forma ověření: evidence EKO-KOM
 Zdroj cíle: SWOT analýza KKHO, zákon č. 477/2001 Sb., o obalech

9. Na území kraje se zvýší míra materiálového využití recyklovatelných stavebních odpadů (sutě, cihly, beton, asfalt) na 60 % do roku 2006 a na 80 % do roku 2013.

Stav v roce 2000:	oprávněné osoby celkem nakládaly s využito jako druhotná surovina a recyklováno bylo míra materiálového využití	330 000 tun/rok 141 000 tun/rok 42 %
Cílový stav v roce 2006:	míra materiálového využití je 60 %	
Cílový stav v roce 2013:	míra materiálového využití je 80 %	
Forma ověření:	ISO, roční hlášení o produkci a nakládání s odpady	
Zdroj cíle:	SWOT analýza KKHO, 6. Akční program Evropského společenství pro ŽP	

Zpětný odběr výrobků

10. Na území kraje budou do konce roku 2004 identifikovány subjekty s povinností zpětného odběru výrobků. Tato evidence bude každý rok aktualizována. Na území kraje bude nejpozději od roku 2004 provozována povinnými osobami sběrná síť pro všechny výrobky s povinností zpětného odběru s minimální hustotou stanovenou příslušnými právními předpisy.

Současný stav:	nejsou známy všechny povinné osoby, většina z nich neplní svoji povinnost
Stav v roce 2004:	povinné osoby jsou známy a plní svoji povinnost
Forma ověření:	obchodní rejstřík, roční zprávy o plnění povinnosti zpětného odběru, evidence kolektivních systémů pro plnění povinnosti zpětného odběru
Zdroj cíle:	zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, vyhláška MŽP ČR č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků., SWOT analýza KKHO

Autovraky

11. Provoz všech „autovrakovišť“ na území kraje bude do roku 2005 uveden do souladu s platnými právními předpisy v oblasti odpadového hospodářství.

Stav v roce 2001:	evidováno cca 60 autovrakovišť, celkový počet autovrakovišť není znám není vydán žádný souhlas k provozování zařízení ke sběru, výkupu využívání nebo odstraňování autovraků
Cílový stav v roce 2004:	je dokončena identifikace autovrakovišť na území kraje
Cílový stav v roce 2005:	každé autovrakoviště buď získalo souhlas, nebo je jeho provoz ukončen
Forma ověření:	obchodní rejstřík, živnostenské úřady, terénní šetření
Zdroj cíle:	zákon č. 185/2001 o odpadech, SWOT analýza KKHO

12. Znovupoužití a využití autovraků dosahuje na území kraje od roku 2006 a od roku 2015 hodnot stanovených směnicí Rady EU 2000/53/EC o autovracích .

Stav v roce 2001:	není znám
Cílový stav v roce 2006:	znovupoužití a využití u autovraků činí min. 85% hmotnosti (75% u aut vyrobených před 1.1. 1980) znovupoužití a materiálové využití u autovraků činí min. 80% hmotnosti (70% u aut vyrobených před 1.1. 1980)
Cílový stav v roce 2015:	znovupoužití a využití u autovraků činí min. 95% hmotnosti znovupoužití a materiálové využití u autovraků činí min. 85% hmotnosti
Forma ověření:	evidence zpracovatelů autovraků, roční hlášení o produkci a nakládání s odpady
Zdroj cíle:	směrnice 2000/53/EC, SWOT analýza KKHO

Odpady s obsahem PCB

13. Na území kraje budou do evidovány všechny odpady s obsahem PCB a nejpozději do roku 2010 budou odstraněny.

Stav v roce 2000:	není přesně známo množství odpadů s obsahem PCB na území kraje produkce v roce 2000 29,01 tun/rok skladováno k 31.12. 2000 0,46 tun
Cílový stav v roce 2003:	všechny zařízení a odpady (i potenciální) s obsahem PCB jsou na území kraje evidovány
Cílový stav v roce 2010:	na území kraje jsou odstraněny všechny odpady s obsahem PCB
Forma ověření:	kontroly, ISO, roční hlášení o produkci a nakládání s odpady
Zdroj cíle:	zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech (§27), směrnice rady EU 96/59/EC

Kontrolní činnost

14. Na území kraje se zvýší četnost kontrol zaměřených na dodržování zákonných norem a způsobů nakládání s odpady, s cílem minimalizovat nezákonnou činnost a neodborné nakládání s odpady, a to do roku 2004 minimálně o 20% , a do roku 2008 minimálně o 40% oproti stavu v roce 2001.

Stav v roce 2001:	Evidence krajského úřadu, obcí a ČIŽP
Cílový stav v roce 2004:	zvýšení počtu kontrolních návštěv o 20%
Cílový stav v roce 2008:	zvýšení počtu kontrolních návštěv o 40%
Forma ověření:	evidence krajského úřadu, obcí a ČIŽP
Zdroj cíle:	SWOT analýza KKHO

4.5. Stanovení kritérií pro hodnocení variant

V případě, že bude možno dosáhnout výše definovaných strategií a cílů různými postupy, bude optimální varianta vybrána na základě vyhodnocení ku příkladu následujících faktorů:

Kritérium

Rizika pro lidské zdraví a životní prostředí
Technická náročnost a spolehlivost
Investiční a provozní náklady
Společenská akceptace
Lokalizace a dostupnost
Flexibilita a variabilita řešení
Forma financování

Ta varianta, která nejlépe vyhoví všem uvedeným kritériím, bude upřednostněna jako optimální varianta.

5. INTEGROVANÝ SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Základní prioritou kraje v odpadovém hospodářství je vytvoření efektivního krajského integrovaný systému hospodaření s odpady. Tento systém by měl vhodně využívat potenciál kraje, pružně reagovat na změnu podmínek, zajišťovat kooperaci mezi soukromým a komunálním sektorem a využívat výhod spolupráce s okolními kraji.

V rámci zpracování KKHO byl rozpracováno 10 hlavních odpadových skupin integrovaného systému hospodaření s odpady. Jedná se o následující komodity:

- využitelné složky komunálních a obalových odpadů (papír, plasty, sklo, kovy),
- biologicky rozložitelné odpady (zemědělské odpady, komunální biologicky rozložitelné odpady a kaly z odpadních vod),
- stavební a demoliční odpady,
- odpadní oleje,
- autovraky,
- baterie a akumulátory,
- vyřazená elektrická a elektronická zařízení (lednice, vyřazené elektrospotřebiče, vyřazená elektronická zařízení, zářivky a výbojky),
- odpady s obsahem PCB,
- odpady s obsahem azbestu,
- odpady určené k odstranění skládkováním.

Tyto odpadové skupiny byly vybrány zejména s ohledem na strukturu krajského plánu odpadového hospodářství. Jedná se o odpady s velkými ročními objemy produkce (komunální odpady, obaly, stavební a demoliční odpady, biologicky rozložitelné odpady, skládkované odpady), vybrané výrobky a odpady, tak jak je definuje zákon .č. 185/2001 Sb., o odpadech a odpady u kterých jsou stanoveny nebo se očekává stanovení přísných limitů pro využití (komunální biologicky rozložitelné odpady, vyřazená elektrická a elektronická zařízení).

Pro každou výše uvedenou skupinu odpadů je v rámci KKHO zpracována samostatná kapitola, ve které jsou uvedeny podrobné informace. Tyto kapitoly jsou připojeny jako přílohy A až I k hlavnímu textu návrhové části KKHO. Kapitoly mají jednotnou strukturu, která je následující:

1. Přehled současného množství a produkce

Tato část zahrnuje definici hlavních skupin odpadů, jejich produkci na území kraje celkovou i po okresech, bilanci dovozu a vývozu a srovnání měrné produkce kraje s ČR a EU

2. Přehled způsobů nakládání a dostupných zařízení

V této části je uvedena rekapitulace hlavních stávajících způsobů nakládání s popisovanou skupinou odpadů a přehled vhodných zařízení na území kraje, včetně zhodnocení jejich současných kapacit.

3. Hlavní problémy v současnosti,

Zde jsou vyhodnoceny hlavní problémy při současném nakládání s popisovanou skupinou odpadů.

4. Dlouhodobá predikce množství a struktury,

V této části je v několika scénářích odhadnut vývoj množství a struktury jednotlivých popisovaných skupin odpadů.

5. Priority a cíle,

Zde jsou rekapitulovány všechny cíle (zákonné, strategické krajské, ostatní), které se týkají popisované skupiny odpadů.

6. Potřebné kapacity zařízení

V této části je proveden výpočet kapacit pro využití a odstranění popisovaných odpadů, potřebných pro splnění stanovených cílů.

7. Varianty řešení a jejich vyhodnocení,

Zde jsou popsány varianty řešení pro nakládání s vybranými skupinami odpadů v budoucnu, je provedeno jejich zhodnocení pomocí multikriteriální analýzy a vybrána nejvhodnější varianta.

8. Opatření vedoucí k dosažení cílů,

V této části je formou konkrétních projektů navržen postup k realizaci a dosažení cílů.

9. Klíčové předpoklady pro splnění cílů

Zde jsou definovány klíčové předpoklady, které nemohou být na krajské úrovni ovlivněny, ale jejichž splnění je nutné pro realizaci opatření.

Z výše uvedených kapitol je zřejmý odhadovaný stav integrovaného systému hospodaření s odpady na území Středočeského kraje až do roku 2013.

6. SÍŤ ZAŘÍZENÍ

6.1. Obecné požadavky

Při rozhodování o budování nových a úpravách stávajících zařízení na zpracování a odstranění odpadů na území Středočeského kraje bude zejména zvažováno, zda:

- výstavba zařízení je v souladu s prioritami a strategickými cíli kraje v oblasti odpadového hospodářství,
- uvažované zařízení respektuje obecné a konkrétní požadavky kladené na síť zařízení na území kraje,
- stavba je plánována v souladu s územně plánovací dokumentací daného území,
- provoz zařízení neohroží lidské zdraví, okolní prostředí, splní všechny zákonné požadavky a technické normy a nepřekročí stanovené emisní limity,
- provoz zařízení nezatíží neúměrně infrastrukturu území, ve kterém je stavba plánována,
- navrhovaná technologie zvažovaného zařízení je na úrovni BAT (nejlepší dostupná technologie), případně se jedná o technologii prověřenou dlouhodobým provozem v ČR nebo v zahraničí,
- kapacita plánovaného zařízení je ekonomicky rentabilní,
- odpady potřebné jako vstupní surovina pro provoz zařízení jsou ve spádovém území k dispozici,
- je zajištěn odbyt koncových produktů,
- je zajištěno transparentní financování projektu,
- je vybrán provozovatel zařízení, který garantuje dodržování provozní a technologické kázně,
- připomínky veřejnosti a dotčených orgánů vznesené v procesu EIA k uvažovanému záměru nejsou zásadního charakteru,
- existují reference na provoz zařízení ze stejnou technologií z jiného místa v ČR nebo v zahraničí.

U těch druhů odpadů, kde je z hlediska zpracovávaného množství výhodnější budovat zařízení pro využití nebo odstranění odpadu pro více krajů společně, bude umístění takového zařízení koordinováno s ostatními kraji, s cílem zabezpečit pro kraj únosnou dostupnou vzdálenost a dostatečnou kapacitu pro pokrytí potřeb kraje.

V následujících kapitolách jsou uvedeny priority kraje při budování sítě zařízení pro vybrané skupiny odpadů, tak jak vyplynuly z analýzy krajského integrovaného systému hospodaření odpady (viz přílohy A až J). U těch druhů odpadů, které v následujícím textu nejsou uvedeny, bude vhodnost záměru na vybudování zařízení na území Středočeského kraje posuzovat ad hoc Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství. Obratem „Středočeský kraj bude na svém území podporovat“ jsou myšleny možnosti kraje a krajského úřadu, které jsou popsány v kapitole Nástroje řízení.

6.2. Komunální odpady a obaly

Středočeský kraj nebude na svém území podporovat výstavbu nových skládek všech skupin. Výstavba nových kazet u stávajících skládek odpadu tím není dotčena.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat přeměnu stávajících skládek na centra komplexního nakládání s odpady.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat provoz stávajících skládek odpadů, které budou mít zpracovaný „Site Reconditioning Plan“ dle směrnice EU 99/31/EC o skládkách odpadů. a jeho závěry budou průběžně plnit. Preferovány budou zejména skládky, které budou provozovat systém odsávání bioplynu z tělesa skládky a které budou odsátý bioplyn využívat (například pro výrobu elektřiny nebo tepla).

Středočeský kraj bude v souvislosti s koncentrací zpracování a využití odpadů do zařízení s regionálním a nad regionálním významem podporovat na svém území výstavbu překládacích stanic odpadů s minimální roční kapacitou 10.000 tun odpadů ročně. Prioritou kraje je výstavba překládací stanice odpadů pro jihozápadní část kraje.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat provoz stávajících dotřídovacích linek využitelných složek komunálních odpadů, pokud jejich technologie bude obsahovat kontinuální pásové třídění, lisování nebo drcení odpadů a jejich roční kapacita bude minimálně 3.000 t odpadů v jedné směně. Středočeský kraj bude podporovat výstavbu nových dotřídovacích linek jen v těch oblastech, kde tato zařízení dosud chybí.

Středočeský kraj bude ve všech obcích s více než 1.000 obyvateli na svém území podporovat výstavbu sběrných dvorů (u obcí nad 5.000 obyvatel v rozsahu 1 sběrný dvůr na 5 až 8.000 obyvatel). Sběrné dvory budou

zejména sloužit pro shromažďování objemných odpadů, odpadů ze zeleně, výrobků s povinností zpětného odběru a nebezpečných složek komunálních odpadů.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat výstavbu a provoz zařízení na zpracování plastů a nižších kvalitativních tříd sběrového papíru. Preferována budou zejména zařízení zajišťující materiálové využití plastů a materiálové či biologické zpracování papíru. V případě, že o výstavbu a provoz takovýchto zařízení nebude ze strany investorů zájem, bude podporováno energetické využití zejména směsných plastů a nižších tříd papíru a to výstavbou a provozem zařízení na výrobu alternativních paliv z odpadů nebo přímým spalováním těchto odpadů ve stávajících upravených energetických a spalovacích zařízeních (např. cementárnách, elektrárnách apod.).

6.3. Biologicky rozložitelné odpady

Středočeský kraj bude na svém území podporovat vybudování a provozování několik zařízení na materiálové využití biologicky rozložitelných odpadů (zejména kompostáren). Potřebná kapacita těchto zařízení na území kraje je do roku 2013 odhadována na 85.000 tun ročně s postupným náběhem jejich zprovoznění. Minimální roční kapacita jednotlivých zařízení bude 10.000 tun zpracovávaných odpadů.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat rozvoj domácího kompostování, zejména ve vesnické a příměstské zástavbě.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat všechny aktivity vedoucí k uplatnění kompostů vzniklých z biologicky rozložitelných odpadů například při rekultivaci skládek a důlních děl.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat všechny aktivity vedoucí k přímé i nepřímé aplikaci biologicky rozložitelných odpadů na zemědělsky obdělávané půdy.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat výstavbu a provoz několika zařízení na výrobu alternativních paliv z biologicky rozložitelných odpadů nebo jiné energetické využití těchto odpadů ve stávajících upravených energetických a spalovacích zařízeních (např. cementárnách, elektrárnách apod.). V případě, že z důvodu nedostatku zájmu investorů, nebude k dispozici potřebná kapacita těchto zařízení, která je do roku 2013 odhadována na 115 000 tun ročně, bude zvažována výstavba centrálního zařízení na energetické využití biologicky rozložitelných odpadů.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat všechny úpravy technologií ČOV či jiné aktivity, které povedou ke zlepšování kvality čistírenských kalů.

6.4. Stavební a demoliční odpady

Středočeský kraj nebude na svém území podporovat rekultivace ploch a terénní úpravy za použití netříděných a neupravených stavebních a demoličních odpadů.

Středočeský kraj bude v každém městě s více než 15.000 obyvateli na svém území podporovat vznik deponií pro shromažďování stavebních a demoličních odpadů vhodných k recyklaci.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat činnost mobilních drtičů a třídících linek pro drcení a třídění stavebních a demoličních odpadů.

6.5. Odpadní oleje

Středočeský kraj bude podporovat provoz stávajícího zařízení na regeneraci minerálních odpadních olejů s celostátním významem, v případě, že bude plně v souladu s požadavky environmentální legislativy a norem.

Středočeský kraj nebude na svém území podporovat spalování odpadních olejů v malých a středních stacionárních zdrojích znečištění ovzduší.

6.6. Autovraky

Středočeský kraj nebude na svém území podporovat provoz „autovrakovišť“, která nebudou provozována po technické a legislativní stránce v souladu s platnou legislativou v oblasti odpadového hospodářství.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat rozvoj sítě primárních sběrných míst autovraků v místech, která jsou již v současnosti vybavena pro vypouštění a uskladnění provozních kapalin (zejména autoopravny a značkové servisy ve větších městech).

Středočeský kraj bude na svém území podporovat využití stávajícího šrédru celostátního významu pro zpracování autovraků. V souladu se směrnicí EU bude pro splnění limitů materiálového využití autovraků podporována výstavba jednoho centrálního střediska pro demontáž tržně uplatnitelných komponent z autovraků, které bude předřazeno šrédru.

6.7. Pneumatiky

Středočeský kraj bude na svém území (zejména v blízkosti obce Rynholec okr. Rakovník) podporovat vybudování jednoho nového nebo úpravu několika stávajících zařízení, které slouží jinému účelu (např. energetické využití v cementárnách), ke zpracování opotřebovaných pneumatik. Důvodem je co nejrychlejší a neekonomičtější zpracování skládky starých pneumatik v areálu dolu ČSA v Rynholci.

6.8. Baterie a akumulátory

Středočeský kraj bude podporovat na svém území výstavbu jednoho integrovaného zařízení pro skladování, třídění a zpracování přenosných baterií a akumulátorů celostátního významu. Skladování a třídění bude určeno pro všechny typy přenosných baterií a akumulátorů, zpracování bude podporováno zejména u nikl-metalhydridových, lithium-iontových a lithium-polymerových typů. Toto zařízení bude sloužit jako technologické a provozní centrum pro systém zpětného odběru přenosných baterií a akumulátorů v ČR. Roční kapacita zařízení bude min. 1.000 tun přenosných baterií a akumulátorů ročně.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat další rozvoj stávajícího zařízení celostátního významu na zpracování olovených akumulátorů.

6.9. Výbojky a zářivky

Středočeský kraj bude na svém území podporovat další rozvoj stávajících zařízení celostátního významu na zpracování použitých výbojek a zářivek, které budou splňovat podmínku materiálového využití 80-ti % hmotnosti zpracovávaných použitých výbojek a zářivek a současně budou zapojena do celostátního systému zpětného odběru tohoto druhu výrobků.

6.10. Vyřazená elektrická a elektronická zařízení

Středočeský kraj bude na svém území podporovat výstavbu jednoho zařízení regionálního významu na demontáž a zpracování vyřazených výrobků domácího a obchodního chlazení s obsahem CFC. Zejména bude podporován takový projekt, kde se podaří sloučit demontáž a zpracování vyřazených výrobků domácího chlazení z území Středočeského kraje a hl.m. Prahy. Minimální roční kapacita zařízení bude 20.000 kusů výrobků domácího a obchodního chlazení ročně.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat využití stávajícího šrédru celostátního významu pro zpracování vyřazené bílé domácí techniky (kromě lednic). V souladu se směrnicí EU bude pro splnění limitů materiálového využití vyřazené bílé domácí techniky podporována výstavba jednoho nebo několika středisek pro demontáž tržně uplatnitelných komponent z bílé domácí techniky, která budou předřazena šrédru.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat vznik dvou pro demontáž a zpracování vyřazených elektronických výrobků. Preferovány budou zařízení, které budou zaměstnávat pracovníky se sníženou pracovní schopností (chráněné dílny).

Středočeský kraj bude na svém území podporovat aktivity vedoucí k znovupoužití elektronických výrobků a jejich částí a výstavbu a provoz zařízení, která budou zajišťovat materiálové využití všech součástí těchto výrobků (např. i plastových a kovových) nejen těch částí, které obsahují drahé kovy. Hutní a chemické zpracování drahých kovů z elektronického a elektrotechnického šrotu v stávajících zařízeních celostátního významu bude v souladu se schválenou hierarchií nakládání s odpady preferováno v případě výrobků a jejich částí, u kterých již není možno zajistit jiné využití.

6.11. Odpady s obsahem PCB a PCT

Středočeský kraj nebude na svém území podporovat přípravu, vznik a provozování jakýchkoliv kapacit na zpracování nebo odstranění odpadů s obsahem PCB a PCT.

6.12. Odpady s obsahem azbestu

Středočeský kraj bude na svém území podporovat provoz jedné až dvou skládek skupiny S – nebezpečný odpad určených pro odstranění odpadů s obsahem azbestu.

6.13. Odpady z humánní a veterinární péče

Středočeský kraj nebude na svém území podporovat výstavbu nových a provozování stávajících zařízení na zpracování a odstranění odpadů z humánní a veterinární péče, které nejsou založeny na procesu spalování těchto druhů odpadů.

6.14. Ostatní nebezpečné odpady

Středočeský kraj nebude na svém území podporovat budování nových zařízení pro skládkování a spalování nebezpečných odpadů. Budování nových kazet u stávajících skládek a rekonstrukce stávajících spaloven za účelem zvýšení jejich kapacity tím není dotčena.

Středočeský kraj bude na svém území podporovat budování zařízení na regeneraci a materiálové využití nebezpečných odpadů v případě, že takové zařízení bude z hlediska potřeb kraje účelné.

7. IMPLEMENTACE

7.1. Právní rámec

Jednou z povinností kraje dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích je zpracování krajské koncepce hospodaření s odpady. Přípravné práce na zpracování koncepcí začaly v některých krajích již před zahájením faktického fungování krajů od 1. ledna 2001. Práce byly umožněny díky podpoře Státního fondu životního prostředí ČR, který pro zpracování koncepcí vyhlásil účelový program podpory.

Cílem krajské koncepce hospodaření s odpady je vytvořit dlouhodobý, minimálně desetiletý, analytický a koncepční dokument pro oblast hospodaření s odpady na území kraje. Koncepce bude východiskem pro zpracování Plánu odpadového hospodářství kraje.

Kraj je povinen dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech zpracovat v samostatné působnosti pro jím zpravované území Plán odpadového hospodářství kraje a to do jednoho roku od nabytí účinnosti nařízení vlády, kterým bude vyhlášen Plán odpadového hospodářství ČR. Předpokládá se, že Plán odpadového hospodářství ČR bude vydán nařízením vlády do konce roku 2002, plán odpadového hospodářství kraje by tedy měl být dokončen v průběhu roku 2003.

Plán odpadového hospodářství kraje je podkladem pro koncepční činnost uskutečňovanou na území kraje a pro zpracování navazujících plánů odpadového hospodářství měst, obcí a původců odpadů. Jeho závazná část, která bude vydána krajskou vyhláškou, je závazným podkladem pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních orgánů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Do jednoho roku po vydání Plánu odpadového hospodářství kraje krajskou vyhláškou jsou na území kraje povinni zpracovat svůj plán odpadového hospodářství obce, města a původci odpadů (s produkcí větší než 10 tun nebezpečného nebo více než 1000 tun ostatního odpadu ročně).

Struktura a obsah koncepce hospodaření s odpady je dána metodickým pokynem Českého ekologického ústavu. Struktura a obsah plánu odpadového hospodářství ČR, kraje i původců je popsán v části sedmé zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

7.2. Vazba na ostatní koncepční a strategické dokumenty kraje

Již při vytváření koncepce hospodaření s odpady probíhaly vzájemné informativní schůzky a předávání podkladových materiálů se zpracovateli dalších strategických a koncepčních materiálů, zejména Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (PRK) a Energetické koncepce Středočeského kraje.

Základní směry rozvoje kraje ve všech oblastech vycházejí z PRKu, který je komplexním rozvojovým dokumentem a hlavním nástrojem krajské samosprávy při rozhodování o rozvoji na území kraje. Programy rozvoje jsou součástí soustavy strategických a programových dokumentů pro realizaci regionální politiky v ČR a jsou zpracovány ve všech krajích ČR.

PRK je rozdělen na šest oblastí, nakládání s odpady je zařazeno do oblasti D - životní prostředí. Části PRKu týkající se odpadů jsou plně v souladu se závěry a prioritami krajské koncepce hospodaření s odpady. Zde uvádíme jejich plné znění:

OPATŘENÍ D-I: MODERNÍ ZPŮSOBY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ, PODPORA RECYKLACE, ÚSPORNÉ TECHNIKY V NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Stručný popis výchozí situace

Hospodaření s odpady na území kraje je detailně řešeno v rámci krajské koncepce a plánu hospodaření s odpady, tak jak stanovuje zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tyto dokumenty budou dokončeny v září 2002 (koncepce) a v průběhu roku 2003 (plán). V rámci zpracování PRK bylo využito dílčích výstupů z těchto projektů.

Cíle opatření

- předcházení vzniku a omezování produkce odpadů
- zvýšení podílu recyklovaných nebo jinak využitých odpadů
- postupné omezování skládkování odpadů

- podpora nových podnikatelských příležitostí
- odstraňování starých zátěží a snížení zátěže krajiny odpady

Aktivity naplňující opatření

- posouzení vhodnosti stávajících spalovacích a energetických kapacit pro spalování odpadů, případně posouzení potřeby budování nové ekologické spalovny komunálních odpadů
- podpora budování nových a rozšíření kapacity stávajících zařízení na úpravu, recyklaci a využití odpadů
- podpora technologií produkujících nižší množství odpadů oproti stávajícím technologiím
- dobudování systému separovaného sběru využitelných složek komunálních odpadů a separačních dvorů v jednotlivých obcích
- likvidace černých skládek a starých zátěží

Kritéria pro výběr projektů

- rizika pro lidské zdraví a životní prostředí
- technická náročnost a spolehlivost
- investiční a provozní náklady
- společenská akceptace
- lokalizace a dostupnost
- flexibilita a variabilita řešení
- forma financování

Realizační výstupy opatření

- studie posouzení vhodnosti stávajících spalovacích a energetických kapacit pro spalování odpadů
- podniky provozující zařízení na úpravu, recyklaci a využití odpadů
- sanovaná území a nové rozvojové plochy
- systémy separovaného sběru využitelných složek komunálních odpadů a separační dvory
- bezodpadové a nízkoodpadové technologie
- nové rozvojové plochy

Dopady do ekonomiky kraje

- nové podnikatelské příležitosti
- zvýšení ekonomického potenciálu území

Cílové skupiny

- obce a sdružení obcí
- podniky

Garant a spolupráce

- Středočeský kraj
- obce a sdružení obcí
- MŽP a SFŽP
- MPO
- Fond národního majetku
- MF

Geografické pokrytí

- celé území kraje

Doba trvání

- 2002 – 2004 (2006)

Financování

- veřejné prostředky
- soukromé prostředky
- fondy

V rámci implementace krajské koncepce hospodaření s odpady budou i nadále prosazovány priority, závěry, opatření a výstupy do všech strategických dokumentů vznikajících na území kraje. V nejbližší době se bude jednat zejména o tyto dokumenty:

- energetická koncepce Středočeského kraje
- krajská koncepce ochrany ovzduší

- koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje
- územní plány vyšších územně správních celků
- plány odpadového hospodářství měst, obcí a původců na území kraje

Na soulad krajské koncepce hospodaření s odpady s ostatními strategickými a koncepčními dokumenty bude dohlížet nově vytvořený poradní orgán Rady kraje, který je popsán v kapitole Institucionální zabezpečení.

7.3. Vazba na územně plánovací dokumentaci

Problematika hospodaření s odpady je nedílnou součástí územně plánovací dokumentace, jak vyplývá z přílohy č. 1 vyhlášky č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. Tato příloha ukládá zadavateli a zpracovateli dokumentace povinnost řešit oblasti dopravy, občanského a technického vybavení a nakládání s odpady a zpracovat v rámci územně plánovací dokumentace jejich koncepci. Důraz je kladen zejména na řešení hospodaření s odpady v územně plánovací dokumentaci obcí a v regulačních plánech, volnější je zahrnutí problematiky odpadů do územních plánů velkých územních celků.

Práce na územním plánu velkého územního celku (VÚC) celého Středočeského kraje nebyla dosud zahájena. Středočeský kraj jako orgán územního plánování má za cíl pokrýt územními plány velkých územních celků celé území kraje. Proto odbor regionálního rozvoje požizuje sedm VÚC. Stav ke konci června 2002 je následující:

Územní plán	Stav prací
VÚC okresu Příbram	Návrh byl 12. června 2002 schválen Zastupitelstvem kraje; vyhláška o závazné části bude uveřejněna ve Věstníku.
VÚC Pražského regionu	Proběhlo projednání konceptu řešení vč. posouzení vlivu na životní prostředí (EIA), vyhodnocují se přijatá vyjádření.
VÚC okresu Benešov	Zpracovává se druhá verze konceptu řešení vč. EIA. V dokumentacích budou posouzeny varianty dálnice D3 a souvisejících komunikací.
VÚC Střední Polabí	Řešeným územím jsou zbývající části okresů Kolín a Nymburk (neřešené v Pražském regionu) a celý okres Kutná Hora; odevzdány přípravné práce, probíhají průzkumy a rozbory.
VÚC Rakovnicko	Řešeným územím jsou zbývající části okresů Kladno a Beroun (neřešené v Pražském regionu) a celý okres Rakovník; odevzdány přípravné práce, probíhají průzkumy a rozbory.
VÚC Mladoboleslavsko	Řešeným územím je zbývající část okresu Mělník (neřešená v Pražském regionu) a celý okres Mladá Boleslav; odevzdány podklady pro digitalizaci a aktualizaci urbanistických studií uvedených okresů, zpracovává se územní prognóza řešeného území.
ÚP VÚC Mladá	Územní plán schválený vládou v r. 1994, objevily se nové podněty vyvolávající potřebu změny; proběhlo projednání návrhu zadání změny č. 1, vyhodnocují se přijatá vyjádření, podle nichž bude návrh zadání upraven.

Hospodaření s odpady nebylo z důvodu časového posunu realizace mezi zpracovateli územně plánovací dokumentace VÚC okresu Vlašim a KKHO koordinováno. U dalších VÚC bude dohodnuta mezi odborem životního prostředí, odborem regionálního rozvoje, zpracovateli VÚC a KKHO vzájemná spolupráce, která do budoucna zajistí promítnutí priorit a cílů KKHO do územně plánovací dokumentace VÚC.

Celkově lze konstatovat, že pro optimalizaci vztahu územně plánovací dokumentace a KKHO je zapotřebí:

Územní plány VÚC

- schválit KKHO na úrovni kraje tak, aby se tento dokument stal závazným,
- stanovit postupy a zásady pro synchronizování KKHO a VÚC (např. Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství se stane jedním z dotčených subjektů při projednávání VÚC)
- ve spolupráci mezi zpracovateli VÚC a KKHO územně lokalizovat zařízení na nakládání s odpady, která jsou navržena v 6. kapitole KKHO Síť zařízení. Tuto geografickou lokalizaci zařízení je potřeba projednat na úrovni kraje a u ostatních dotčených subjektů,
- promítnout takto lokalizovaná zařízení do územně plánovací dokumentace VÚC.

Územní plány obcí, případně regulační plány městských a obecních zón

- schválit KKHO na úrovni kraje a poskytnout ji obcím,

- schválit územní plány příslušného VÚC, obsahující priority a cíle KKHO,
- provést kontrolu, zda územní dokumentace obcí je v souladu s KKHO a VÚC, v případě nutnosti ji aktualizovat.

Kromě výše zmíněných opatření se jako zásadní jeví spolupráce se všemi orgány státní správy v oblasti územního a stavebního řízení na území kraje. Jedině v kooperaci s nimi je možno účinně prosazovat všechny závěry a cíle KKHO (zejména při vydávání územních a stavebních povolení).

7.4. Nástroje řízení

Při řízení odpadového hospodářství bude na území kraje využívána zejména kombinace ekonomických a administrativních nástrojů. Ty budou doplněny sadou ostatních nástrojů, jako jsou např. dobrovolné závazky a dohody.

Po zrušení okresních úřadů a rozdělení jejich povinností a kompetencí mezi kraje a tzv. pověřené obce, budou k řízení využívány tyto **ekonomické** nástroje:

- udělování pokut a sankcí za neplnění zákonných povinností dle §§ 66-70 zákona o odpadech, případně dle dalších právních předpisů prostřednictvím ČÍŽP nebo pověřených obcí,
- dotace a jiné finanční podpory se zdrojů na území kraje (kraj, obce, RRA apod.) budou uvolňovány jen na projekty, které jsou v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje a s výstupy KKHO,
- kladná vyjádření k získání dotací a jiných finančních podpor se zdrojů mimo území kraje, budou vydávána jen v případě, že projekt je v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje a výstupy KKHO.

Výhodou ekonomických nástrojů je jejich snadné nastavení a široká působnost. S jejich uplatňováním jsou spojeny obecně nižší náklady v porovnání např. s administrativními nástroji. Na úrovni kraje je možnost použít ekonomické nástroje při současném centralistickém konceptu tvorby daní i poplatků v odpadovém hospodářství velmi omezená. Vhodné nástroje se v podstatě omezují na pokuty a dotace (v případě obcí na stanovení výše poplatku za provoz systému nakládání s komunálními odpady pro občany). Kraj bude využívat k pozitivní motivaci projektů respektujících priority a cíle KKHO krajský fond životního prostředí a dotace z cizích zdrojů (např. SFŽP, fondy EU atd.). Pokuty a sankce vybrané na území kraje budou prioritně používány k financování potřeb v oblasti odpadového hospodářství. Ekonomické nástroje stanovené na celostátní úrovni zákonem o odpadech tvoří pouze doplněk nástrojů administrativních, nepůsobí stimulačně a nemotivují ke změně chování.

Po schválení KKHO a závazné části plánu odpadového hospodářství kraje budou krajským úřadem využívány zejména tyto **administrativní** nástroje:

- povinnosti založené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, navazujícími právními předpisy a souvisejícími technickými normami a zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech a navazujícími právními předpisy. Bude se jednat zejména o:
  - kontrolu, zda priority a strategické cíle KKHO a závazná část plánu odpadového hospodářství kraje, je dodržována při rozhodování správních úřadů a obcí na území kraje (zejména v oblasti územních plánů, územních rozhodnutí, stavebních a kolaudačních rozhodnutí, veřejných obchodních soutěžích apod.),
  - posuzování, zda plány odpadového hospodářství původců jsou v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje. V případě neshody budou plány původcům vráceny k přepracování,
  - kontrolu plnění plánů odpadového hospodářství původců,
  - posuzování zda žádosti o udělení souhlasu k provozování zařízení jsou v souladu s prioritami a strategickými cíli KKHO a se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje,
  - udělení souhlasu bude vázáno na podmínky, které vyplynou z priorit a strategických cílů KKHO a ze závazné části plánu odpadového hospodářství kraje,
  - souhlas bude zrušen nebo změněn při opakovaném neplnění podmínek v něm uvedených, při opakovaném porušování zákona o odpadech a dalších právních předpisů na ochranu životního prostředí nebo při změně okolností, za kterých byl souhlas vydán.
- významným nástrojem prevence vzniku odpadů, omezení jejich množství a nebezpečných vlastností bude integrované povolení, vydávané podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění (zejména závazné podmínky provozu zařízení, které mohou být v rámci povolení uloženy),

- důležitým regulačním nástrojem při budování nových či úpravách stávajících staveb pro nakládání s odpady bude proces EIA dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a to jak ve formě posouzení vlivu stavby na životní prostředí, tak i ve formě zjišťovacího řízení,
- pro řízení lokalizace staveb pro nakládání s odpady bude využíváno nástrojů vyplývajících z přílohy č. 1 vyhlášky č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, zejména formou tvorby a schvalování územních plánů VÚC a formou vyjadřování k územním a regulačním plánům měst a obcí,
- bude využíváno nástrojů obsažených ve stavebním zákoně (zákon č. 50/1976 Sb.), zejména možnosti stanovit podmínky při územním, stavebním a kolaudačním rozhodnutí,
- doplňkové nástroje budou dále povinnosti, uložené dalšími právními předpisy, zejména zákonem č.86/2002 Sb., o ochraně ovzduší (provoz spaloven odpadů).

Administrativní nástroje jsou vymezeny v zákonech a v navazujících právních předpisech v podobě práv a povinností, které jsou vyjádřeny jako zákazy, povolení, standardy, limity apod. Účinnost těchto nástrojů je velmi silně spojena z celkovým klimatem ve společnosti (snaha neobcházet zákon, odpovědnost k životnímu prostředí) a ze způsobem účinné kontroly. Lze konstatovat, že v současnosti nejsou administrativní nástroje právě z důvodu nenaplnění těchto faktorů příliš efektivní. K zvýšení jejich účinnosti bude na území kraje posílena kontrolní činnosti v oblasti odpadového hospodářství (strategický cíl KKHO) a současně bude podporována ekologická výchova, vzdělávání a osvěta u všech cílových skupin (komunikační strategie, krajský program EVVO).

Dále budou využívány tyto **ostatní** nástroje:

- jednostranné závazky firem, profesních a občanských sdružení přijaté pro splnění určitých environmentálních cílů,
- iniciovaná dobrovolná řešení, kdy firma dobrovolně přistoupí na určitá pravidla environmentálního řízení její činnosti, stanovená veřejnou institucí (ISO 9000, 14000, EMS apod.),
- vyjednávací dohody uzavřené mezi firmami a veřejnou správou na konkrétní environmentální cíle dosažitelné v určitém časovém horizontu dohodnutým způsobem. Konkrétně v odpadovém hospodářství se může jednat o dobrovolné dohody na regionální úrovni,
- právo veřejnosti na informace v rozsahu platných zákonů (v současné době zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí),
- environmentální vzdělávání, výchova a osvěta zejména formou spolupráce s nevládními organizacemi a nestátními odbornými sdruženími případně dalšími aktivitami v rámci Státního a krajského programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR.

Ostatní nástroje jsou hlavním faktorem, který bude formovat hodnotové orientace všech cílových skupin. Náklady na jejich realizaci nejsou v porovnání s ostatními nástroji vysoké. Jejich účinnost souvisí s celkově vyšší environmentální odpovědností a hodnotovou orientací společnosti, jejíž rozvoj lze očekávat po stabilizaci vývoje ekonomického prostředí.

7.5. Institucionální zabezpečení

Zastupitelstvo kraje v samostatné působnosti koordinuje rozvoj kraje, schvaluje koncepci odpadového hospodářství kraje, zajišťuje realizaci koncepce a kontrolu jejího plnění, přičemž výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti je Rada kraje. Koordinace realizace koncepce na úrovni kraje bude zajišťována Komisí pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství, kterou zřídí rada kraje jako svůj poradní orgán. Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství bude subkomisí komise pro životní prostředí. Komise bude devítičlenná a budou ji tvořit:

- zástupce hejtmána odpovědný za životní prostředí
- jeden člen rady kraje
- vedoucí odboru životního prostředí
- dva zástupci komise pro životního prostředí
- jeden zástupce ČIŽP
- jeden zástupce hl.m. Prahy
- dva zástupci zpracovatele krajské koncepce a plánu

Jako hosté budou na jednání komise zváni zástupci:

- MŽP ČR
- měst a obcí
- RRA

- původců odpadů
- orgánů vykonávajících státní správu v oblasti odpadového hospodářství na území kraje
- společností podnikajících v odpadovém hospodářství
- nevládních organizací působících v oblasti ŽP

Komise bude jmenována rozhodnutím rady kraje a bude se scházet minimálně čtyřikrát ročně. Hlavním cílem nově zřízené komise bude úspěšná implementace koncepce a plánu odpadového hospodářství.

Hlavními úkoly komise budou:

- koordinace úkolů vyplývajících z koncepce a plánu odpadového hospodářství,
- koordinace činnosti jednotlivých subjektů, které se budou podílet na plnění úkolů vyplývajících z koncepce a plánu odpadového hospodářství,
- pravidelná kontrola a vyhodnocování plnění úkolů, cílů a priorit krajské koncepce a plánu odpadového hospodářství,
- návrh na aktualizaci cílů a priorit (podléhá schválení rady a zastupitelstva),
- vyhodnocování plnění a účinnosti krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých akčních plánů k zabezpečení priorit a cílů vyplývajících z krajské koncepce a plánu odpadového hospodářství,
- rozhodnutí o aktualizaci a změně krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých akčních plánů,
- prosazování priority, závěrů, opatření a výstupů koncepce a plánu do všech strategických dokumentů vznikajících na území kraje,
- vydávání výroční hodnotící zprávy o plnění koncepce a plánu odpadového hospodářství,
- hodnocení a předkládání vyjádření k plánům odpadového hospodářství významných měst, obcí a původců.

Krajský úřad a zejména odbor životního prostředí a zemědělství je v procesu realizace koncepce chápán jako výkonná jednotka tvořící technické a administrativní zázemí pro činnost Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství, Rady kraje a Zastupitelstva kraje.

Při implementaci koncepce bude navázána a udržována úzká spolupráce se všemi orgány, které plní na území kraje výkon státní správy v odpadovém hospodářství. Kromě krajského úřadu se jedná o pověřené obce (do 31.12. 2001 okresní úřady), Ministerstvo životního prostředí ČR, Českou inspekci životního prostředí a orgány ochrany veřejného zdraví. Důležité bude zejména sladit spolupráci s Českou inspekcí životního prostředí tak, aby byl vytvořen jednotný mechanismus vynuocování.

Kromě výše zmíněných subjektů se jako zásadní jeví spolupráce se všemi orgány státní správy v oblasti územního a stavebního řízení. Jedině v kooperaci s nimi je možno účinně prosazovat všechny závěry a cíle koncepce (zejména při vydávání územních a stavebních povolení při lokalizaci kapacit pro nakládání s odpady a v oblasti stavebních odpadů). Důležitá bude zejména spolupráce s odborem územního a stavebního řízení krajského úřadu, který funguje jako dovolací orgán pro všech 104 stavebních úřadů na území kraje a současně je metodicky vede.

Pro vytvoření odborného a informačního zázemí hospodaření s odpady na území kraje může být vytvořeno Regionální odpadové centrum Středočeského kraje. Jelikož neexistují žádné zkušenosti se zařízením podobného charakteru, je třeba před vznikem Regionálního odpadového centra ujasnit jeho zakladatele, statut, právní formu, náplň činnosti, rozpočet a formu financování. O případném zřízení Regionálního odpadového centra a dalších otázkách s ním spojených rozhodne Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství.

7.6. Lidské zdroje

Hlavními cíli v oblasti řízení lidských zdrojů bude:

- efektivní koordinace lidských zdrojů při výkonu státní správy v odpadovém hospodářství (zejména mezi pracovníky krajského úřadu, pověřených obcí, České inspekce životního prostředí a orgány ochrany veřejného zdraví),
- zajištění dostatečného množství kvalifikovaných pracovníků pro výkon státní správy v oblasti odpadového hospodářství zejména na úrovni pověřených obcí,
- stabilizace všech kvalitních pracovníků státní správy v odpadovém hospodářství na území kraje,
- kvalitní, dlouhodobá a koordinovaná právní, odborná a jazyková příprava všech pracovníků státní správy v odpadovém hospodářství na území kraje.

K silným stránkám v oblasti lidských zdrojů patří zejména vysoký odborný potenciál pracovníků státní správy i odborných firem. Za slabou stránku lze považovat nedostatečný počet pracovníků státní správy a s ním související přetížení, které se spolu s nižším finančním ohodnocením těchto pracovníků podepisuje na jejich vyšší fluktuaci.

Případný nedostatek pracovníků státní správy lze omezit úzkou spoluprací a kooperací mezi jednotlivými orgány státní správy. Ideálně by se činnost těchto orgánů neměla překrývat a zdvojit, ale vhodně doplňovat a vzájemně na sebe navazovat. Lze předpokládat, že zvýšení počtu platových tříd na 16 u pracovníků státní správy, které proběhne pravděpodobně v roce 2003, umožní zvýšit jejich finanční ohodnocení a přispěje k jejich stabilizaci.

Značné úsilí bude třeba vynaložit na právní, odbornou a jazykovou přípravu nových pracovníků zejména na pověřených obecních úřadech. K tomuto účelu lze vhodně využít mezinárodní pomoc (kurzy, stáže a exkurze), která je v této oblasti často nabízena.

V souvislosti s přijetím nové právní úpravy v odpadovém hospodářství harmonizované s požadavky EU bude třeba podle Národní strategie přístupu ČR k EU z roku 1999 posílit personální obsazení státní správy v oblasti odpadového hospodářství. Klíčovou úlohu bude hrát zejména oblast povolování a schvalování, která bude převedena na nižší úroveň veřejné správy.

7.7. Finanční zdroje

Hlavními cíli v oblasti získání finančních zdrojů pro realizaci koncepce hospodaření s odpady jsou:

- plné využití předkohezních a kohezních fondů EU (kvalitní příprava investičních akcí),
- podpora soukromého a kombinovaného financování investičních akcí v odpadovém hospodářství,
- výraznější zapojení domácího bankovního sektoru.

Finanční náročnost dosažení cílů definovaných v koncepci je odhadována na 4-5 mld. Kč a bude rozložena mezi kraj (prosazování právních předpisů, monitoring, odborná informační základna), veřejné rozpočty a soukromý sektor (vybudování zařízení, provedení technologických změn, požadavky na splnění limitů).

Jako hlavní zdroje pro provozní a investiční financování KKHO budou sloužit:

Provozní prostředky

- úhrady původců odpadů za nakládání s odpady, které vzniknou při jejich činnosti,
- poplatky občanů za provoz systému nakládání s komunálními odpady v příslušné obci,
- komunální rozpočty,
- poplatky autorizovaných obalových společností (např. EKO-KOM),
- úhrady firem s povinností zpětného odběru za realizaci zpětného odběru vybraných výrobků.

Investiční zdroje

- volné zdroje soukromých investorů (českých i zahraničních),
- komunální rozpočty,
- bankovní půjčky,
- dotace a půjčky z předkohezních a kohezních fondů a programů EU,
- dotace a půjčky z fondů a programů v ČR (např. SFŽP, krajský fond ŽP),
- rekultivační fondy skládek odpadů (pro rekultivaci skládek),
- v ojedinělých případech státní rozpočet.

Předpokládáme, že jako dosud bude hlavním investorem soukromý sektor s přispěním veřejných rozpočtů, státního a krajského rozpočtu, Státního fondu životního prostředí a krajského fondu životního prostředí; pouze u menší části nákladů se předpokládá financování ze zahraničních grantů a půjček (Program PHARE, Fondy ISPA, Program LIFE III). S ohledem na předpokládanou strukturu investic (zařízení pro recyklaci a využívání odpadů), která za současných podmínek nenabízí, až na výjimky, lukrativní podnikatelské příležitosti, jako v minulém období (svoz, skládka), bude třeba vytvořit soukromému sektoru odpovídající podmínky ze strany kraje (jasné koncepční zaměření, dlouhodobé kontrakty, účinná kontrolní činnost).

Počínaje rokem vstupu kandidátských států do EU bude pomoc z předstrukturálních fondů PHARE, ISPA a Sapard nahrazena strukturálním a kohezním fondem.

Srovnání strukturálních fondů a kohezního fondu

	Kohezní fond	Strukturální fondy
Cíl	vyrovnat hospodářské rozdíly mezi zeměmi EU	vyrovnat rozdíly mezi regiony
Zúčastněné strany	Komise EU a členská země	odpovědnost nese stát, hlavní roli hraje územní správa
Příjemce prostředků	členská země	Region
Oblast projektu	dopravní infrastruktura a životní prostředí	v podstatě jakákoli
Financování	jednotlivé projekty	většinou program
Objem prostředků 1993-1999	16,223 mld. Euro	172,5 mld. Euro
2000-2006	18 mld. Euro	195 mld. Euro

Zdroj: koncepce odpadového hospodářství ČR

7.8. Monitoring a sdílení informací

Vlastní monitoring plnění koncepce a plánu bude provádět podle pokynů a zadání Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství odborná poradenská firma, vybraná na základě výběrového řízení. Ta bude také předkládat komisi pravidelné zprávy, které budou obsahovat podklady pro jednání a rozhodování komise.

Data pro monitorování odpadového hospodářství budou získávána zejména z evidence povinných subjektů dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Primární data o produkci, využívání a zneškodňování odpadů a informace o zařízeních pro úpravu, využívání a zneškodňování odpadů jsou shromažďována v Informačním systému o odpadech (ISO), jehož správcem je Ministerstvo životního prostředí - odbor odpadů a provozovatelem Výzkumný ústav vodohospodářský – Informační centrum o odpadech.

Dalším verifikujícím zdrojem dat budou údaje o odpadech, zjišťované Českým statistickým úřadem v rámci statistického šetření. Tato data jsou získávána ve výběrových šetřeních statistickými metodami.

V případě potřeby bude prostřednictvím odborné poradenské firmy prováděna verifikace dat v ISO, ale i vlastní účelový monitoring a statistická šetření.

V rámci kraje bude vybudován jednotný „Registr rozhodnutí“ přístupný prostřednictvím internetu, který bude obsahovat všechna správní rozhodnutí v oblasti odpadů orgánů plnicích na území kraje výkon státní správy v oblasti odpadového hospodářství. Cílem tohoto opatření je koordinace, sdílení a snadný přístup k dokumentům v oblasti odpadového hospodářství pro všechny pracovníky státní správy a samosprávy na území kraje.

K prezentaci a k získání zpětné vazby koncepce a následně plánu odpadového hospodářství, bude vytvořena samostatná webová stránka. Na ní bude uveřejněno plné znění těchto dokumentů včetně aktualizací, závěry ze zasedání Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství, hodnotící zprávy a další novinky. Tato webová stránka bude hlavním komunikačním kanálem koncepce a bude přístupná široké veřejnosti.

7.9. Aktualizace

Krajská koncepce hospodářství s odpady bude aktualizována minimálně jedenkrát ročně a to na základě rozhodnutí Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství, který stanoví rozsah aktualizace. Při aktualizaci budou posouzeny a zohledněny připomínky odborné a laické veřejnosti, které budou vzneseny během kalendářního roku.

Aktualizaci bude provádět odborná poradenská firma, vybraná na základě výběrového řízení. Aktualizovaná verze koncepce podléhá na základě doporučení Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství schválení Radou a Zastupitelstvem kraje.

V roce 2003 bude aktualizace KKHO zejména zahrnovat:

- rozšířenou inventarizaci zařízení pro nakládání s odpady na území kraje zpracovanou na základě hlášení provozovatelů podle příloh 22-24 vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady,

- doplnění kapitoly Odpady a obsahem PCB po ukončení inventarizace odpadů a zařízení s obsahem PCB dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a vyhlášky MŽP č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB,
- doplnění evidované produkce odpadů z ISO za rok 2001,
- zpracování definitivní, vládou schválené verze plánu odpadového hospodářství ČR,
- zpracování vazby mezi krajskou koncepcí a krajským plánem odpadového hospodářství.

7.10. Komunikační strategie

Jednou z podmínek úspěšnosti Koncepce hospodaření s odpady a následně plánu odpadového hospodářství je podpora veřejnosti, představitelů obcí a měst, podnikatelů, neziskového sektoru a dalších zájmových skupin. Velmi důležitým úkolem je proto zajištění dostatečné informovanosti veřejnosti o koncepci, jejích prioritách a cílech, o postupu i výsledcích realizace a současně vytvořit prostor, kde by bylo možné se ke koncepci vyjadřovat a dávat podněty k její aktualizaci.

Komunikační strategie KKHO bude rozvíjena v souladu s Koncepcí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Středočeského kraje. V rámci koncepce byly zmapovány všechny subjekty, které jsou na území Středočeského kraje aktivní v oblasti EVVO. Při realizaci komunikační strategie budou využity výstupy koncepce EVVO, zejména aktivity středisek ekologické výchovy, ekoinformačních center a škol zapojených do projektů EVVO.

Účinnost komunikační strategie bude pravidelně vyhodnocovat Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství. Komise v případě potřeby rozhodne o změnách komunikační strategie. V následující tabulce jsou uvedeny cíle a způsoby komunikace pro jednotlivé identifikované cílové skupiny :

Cílová skupina	Cíl komunikace	Komunikační kanály
Občané		
- dospělá populace	Základní povědomí o tom co je KKHO a kde o ní lze nalézt podrobnosti, znalost základních principů trvale udržitelného nakládání s odpady	celostátní a regionální média, orgány státní správy a samosprávy, střediska ekologické výchovy, výstavy a prezentace, webová stránka
- mládež	znalost základních principů trvale udržitelného nakládání s odpady	školy, střediska ekologické výchovy
- děti	znalost základních principů trvale udržitelného nakládání s odpady	mateřské a základní školy
Města a obce – samospráva		
- starostové pověřených měst a obcí	základní povědomí o tom co je KKHO a kde o ní lze nalézt podrobnosti, znalost základních principů trvale udržitelného nakládání s odpady	celostátní a regionální média, informace v rámci pracovních seminářů a setkání pořádaných za jiným účelem, výstavy a prezentace, webová stránka
- místostarostové odpovědní za ŽP nebo starostové u menších obcí	podrobná znalost KKHO, rutinní používání KKHO v každodenní praxi	specializované semináře, CD s textem KKHO, výroční hodnotící zpráva KKHO, webová stránka
- místostarostové odpovědní za územní rozvoj nebo starostové u menších obcí	respektování závěrů KKHO při tvorbě a schvalování územní dokumentace znalost omezujících faktorů pro vydávání územních rozhodnutí, stavebních a kolaudačních rozhodnutí u staveb v oblasti nakládání s odpady	specializované semináře, písemné shrnutí odpovídajících priorit, cílů a postupů KKHO, webová stránka
Města a pověřené obce – státní správa		
- odbory životního prostředí	podrobná znalost KKHO, rutinní používání KKHO v každodenní praxi	specializované semináře, CD s textem KKHO, registr rozhodnutí, výroční hodnotící zpráva KKHO, webová stránka
- stavební odbory	znalost omezujících faktorů pro vydávání územních rozhodnutí, stavebních a kolaudačních rozhodnutí u staveb v oblasti nakládání s odpady znalost správných postupů pro nakládání se stav. a demoličními odpady	specializované semináře, písemné shrnutí odpovídajících priorit, cílů a postupů KKHO, webová stránka

Cílová skupina	Cíl komunikace	Komunikační kanály
- odbory územního rozvoje	respektování závěrů KKHO při tvorbě a schvalování územní dokumentace	specializované semináře, písemné shrnutí odpovídajících priorit, cílů a postupů KKHO, webová stránka
Kraj – samospráva		
- rada	promítnutí priorit a cílů KKHO do rozhodování rady	osvětová činnost zástupce hejtmana odpovědného za životní prostředí a komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství příp. komise životního prostředí, písemný souhrn priorit a cílů KKHO pro každého radního, výroční hodnotící zpráva KKHO
- zastupitelstvo	promítnutí priorit a cílů KKHO do rozhodování zastupitelstva	osvětová činnost zástupce hejtmana odpovědného za životní prostředí a komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství příp. komise životního prostředí, písemný souhrn priorit a cílů KKHO pro každého zastupitele, výroční hodnotící zpráva KKHO
- komise životního prostředí	dobrá znalost KKHO	prezentace zpracovatelů koncepce pro členy komise, CD s plným textem KKHO pro každého člena komise, výroční hodnotící zpráva KKHO, intranet a webová stránka
Kraj – státní správa		
- odbor životního prostředí a zemědělství	dobrá znalost KKHO, u pracovníků v oblasti odpadového hospodářství rutinní používání KKHO v každodenní praxi	prezentace zpracovatelů koncepce pro pracovníky odboru životního prostředí a zemědělství, CD s plným textem KKHO pro každého pracovníka odboru, registr rozhodnutí, výroční hodnotící zpráva KKHO, intranet
- odbor regionálního rozvoje	respektování závěrů KKHO při tvorbě a schvalování územní dokumentace a jiných strategických a koncepčních dokumentů kraje	prezentace zpracovatelů koncepce pro pracovníky odboru, písemný souhrn priorit a cílů KKHO pro každého pracovníka odboru, intranet
- odbor územního a stavebního řízení	znalost omezujících faktorů pro vydávání územních rozhodnutí, stavebních a kolaudačních rozhodnutí u staveb v oblasti nakládání s odpady znalost správných postupů pro nakládání se stavebními a demoličními odpady	prezentace zpracovatelů koncepce pro pracovníky odboru, písemné shrnutí odpovídajících priorit, cílů a postupů KKHO pro každého pracovníka odboru, intranet
- ostatní odbory	základní povědomí o tom, že existuje KKHO a kde o ní lze nalézt podrobnosti	vnitřní písemné sdělení v rámci krajského úřadu, intranet
Orgány státní správy		
- ČIŽP	aktivní přístup při prosazování závěrů KKHO, kontrolní činnost	pravidelné koordinační schůzky s představiteli kraje a krajského úřadu, účast v komisi pro aktualizaci a implementaci koncepce a plánu odpadového hospodářství, prezentace zpracovatelů koncepce pro pracovníky, CD s plným textem KKHO, registr rozhodnutí, výroční hodnotící zpráva KKHO, webová stránka
- orgány ochrany veřejného zdraví	aktivní přístup při prosazování závěrů KKHO, kontrolní činnost	pravidelné koordinační schůzky s představiteli kraje a krajského úřadu, prezentace zpracovatelů koncepce pro pracovníky, CD s plným textem KKHO, registr rozhodnutí, výroční hodnotící zpráva KKHO, webová stránka

Cílová skupina	Cíl komunikace	Komunikační kanály
Původci odpadů		
- management	základní povědomí o tom, že existuje KKHO a kde o ní lze nalézt podrobnosti, promítnutí priorit a cílů KKHO do rozhodování managementu, znalost základních principů trvale udržitelného nakládání s odpady	celostátní a regionální média, orgány státní správy a samosprávy, střediska ekologické výchovy, výstavy a prezentace, webová stránka
- odpadoví hospodáři	dobrá znalost KKHO, respektování priorit a cílů KKHO při zpracování plánu odpadového hospodářství a vlastní podnikatelské činnosti	specializované semináře, CD s textem KKHO, webová stránka
Společnosti podnikající v oblasti odpadového hospodářství	dobrá znalost KKHO, respektování priorit a cílů KKHO při vlastní podnikatelské činnosti a při plánování nových investičních záměrů	specializované semináře, CD s textem KKHO, webová stránka
Nevládní ekologické organizace a hnutí	dobrá znalost KKHO, „veřejná kontrola“ dodržování priorit a cílů KKHO, osvěta o KKHO	specializované semináře, CD s textem KKHO, střediska ekologické výchovy, webová stránka

7.11. Živelné události a krizové situace

V případě živelných událostí většího rozsahu a krizových situací bude odpadové hospodářství podléhat zcela jiným pravidlům, než při běžném provozu. Nejdůležitějšími zařízeními se stanou zabezpečené plochy na kterých lze buď přímo odpady odstraňovat nebo alespoň vhodně meziskladovat. Jedná se o skládky (zejména skupin S – ostatní odpad a S - nebezpečný odpad), dekontaminační plochy a sběrné dvory. Dále je třeba přesunout do postižených oblastí vhodnou techniku (velkobjemové kontejnery včetně nákladních automobilů a nakladače).

Během úklidových prací a při odstraňování naplavenin a trosk je třeba uložit na skládky v krátkém čase velké objemy materiálu. Při nakládání těžkou technikou není až na výjimky možné odpady třídit. Přitom je nutné zachovat všechna pravidla pro bezpečný provoz zařízení na nakládání s odpady. Z tohoto důvodu doporučujeme v případě krizových situací využívat zejména skládky, které jsou vybaveny i za standardních podmínek na příjem větších objemů odpadů. Ve Středočeském kraji se jedná o skládky v lokalitách Rynholec – lom Babín (okres Rakovník), Úholičky (okres Praha-západ), Úhy (okres Mělník), Benátecký Vrch (okres Mladá Boleslav), Michalovice (okres Mladá Boleslav), Radim (okres Kolín) a Hejdoř (okres Kutná Hora). U menších skládek, kde při skládkování hrozí riziko velmi rychlého zahlcení odpady, doporučujeme využívat zabezpečenou plochu skládkového tělesa jako meziskládku, z níž budou odpady po skončení krizové situace částečně odvezeny na jiné skládky a tam zpracovány a částečně skládkovány přímo na skládce. Jako meziskládky odpadů mohou být také využívány zabezpečené dekontaminační plochy (12 na území kraje). Při skládkování všech odpadů je nutno trvat na ukládání odpadů na těsněných a zabezpečených skládkách skupin S – ostatní odpad a S – nebezpečný odpad. U netěsněných skládek skupiny S – inertní odpad hrozí riziko kontaminace půdy a podzemních vod. V příloze K je uvedeno vyhodnocení skládek skupin S – ostatní a S – nebezpečný odpad pro ukládání odpadů z povodní, tak jak jej vydalo MŽP ČR v průběhu povodně v srpnu 2002.

U menších objemů nebezpečných odpadů jako jsou například například nádoby a plechovky s barvami a chemikáliemi nebo ropnými látkami a nádoby s neidentifikovatelným obsahem, doporučujeme jejich uložení do zabezpečeného skladu ve sběrných dvorech. Následný odvoz a zneškodnění provede specializovaná firma. Pro odstranění nebezpečných odpadů vyskytujících se ve velkých objemech (například zaplavení skladu či továrny) je možno využít buď skládek nebezpečných odpadů skupiny S – nebezpečné odpady nebo spaloven nebezpečných odpadů. Na území kraje jsou největšími zařízeními tohoto typu skládka Benátecký vrch a Hejdoř a spalovny nebezpečných odpadů v Kralupech nad Vltavou a Roztokách. Obě spalovny jsou nejspíše provozuschopné v případě zátop, protože leží v zátopové oblasti. Nebezpečné odpady lze také dočasně deponovat v meziskladech nebezpečných odpadů nebo na dekontaminačních plochách a to jak na území kraje tak i mimo ně.

V následující tabulce jsou uvedeny další atypické druhy odpadů, které mohou vznikat při živelných a krizových událostech a navrhovaný způsob nakládání s nimi.

Navrhovaný způsob nakládání pro vybrané druhy odpadů v případě krizových situací

Druh odpadu	Způsob nakládání
uhynulá zvířata velká	řeší veterinární asanační ústavy (kafilérie)
uhynulá zvířata malá	velké množství - řeší veterinární asanační ústavy, vyklizení by měla provádět speciální četa malé množství - lze zakopat cca 0,6 – 1,0 m hluboko na vhodném místě, nutno dodržet ochranná pásma studní apod., vhodné cca 50 m od domů a studní. Před zasypáním hlínou je dobré posypat vápnem nebo jemně mletým vápencem. Je-li zjištěna infekce, je možno použít i chlorové vápno či chloramin, v takovém případě se ale silně prodlouží biologická likvidace těl.
potraviny rostlinného původu - nebalené i balené, s poškozenými i nepoškozenými obaly, rozmrazené (mimo konzervy)	možno skládkovat na skládkách skupiny S-ostatní odpad, kompostovat, zakopat či spalovat podle místních pokynů. Pokud byly potraviny zaplaveny, nesmí se dostat do oběhu a to ani ke zkrmování (mykotoxiny)
potraviny živočišného původu (mimo konzervy)	větší množství řeší kafilérie, v menším množství lze postupovat stejně jako u potravin rostlinného původu.
konzervy	pokud jsou označeny originální nálepkou a jsou nepoškozené lze je po omytí a dezinfekci povrchu použít, neidentifikovatelné a neoznačené řešit odvozem na skládky S – ostatní odpad.

8. PLÁN REALIZACE

Pro zpracování plánu realizace KKHO byla zvolena metoda logických rámců tzv. log-frame. Jedná se o nástroj, který umožňuje posílit návrh projektu, jeho realizaci a vyhodnocení. Metoda log-frame je v ČR i v zahraničí široce používána.

	Objektivně ověřitelné ukazatele	Prostředky ověření	Rizika/předpokady
Cíl			
Hospodaření s odpady neomezuje další rozvoj kraje.	Realizace cílů a opatření PRK příp. dalších strategických a koncepčních dokumentů kraje nejsou ohroženy z důvodu hospodaření s odpady	Hodnocení plnění PRK, případně dalších strategických a koncepčních dokumentů	KKHO není vzájemně provázána se strategickými a koncepčními dokumenty kraje
Účel			
Na území kraje je provozován trvale udržitelný systém hospodaření s nejběžnějšími druhy odpadů, který splňuje zákonné požadavky, respektuje priority kraje a je široce akceptován všemi uživateli tj. občany, původci, firmami podnikajícími v oblasti nakládání s odpady, správními a kontrolními orgány	Strategie a cíle KKHO jsou plněny	Výroční hodnotící zprávy Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství	Dlouhodobé přehlížení nedodržování zákonných norem v oblasti hospodaření s odpady Plnění strategií a cílů KKHO není důsledně prosazováno
Výstupy			
A. Kapacity na odstranění/zpracování odpadů jsou dostatečné a jsou dostupné na celém území kraje	Kapacity jsou budovány v objemech a v časovém harmonogramu, tak jak je navrženo v KKHO	Výroční hodnotící zprávy Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství	Odmítavý postoj veřejnosti ke stavbám nových zařízení pro nakládání s odpady – „NIMBY“ syndrom
B. Efektivní logistické systémy (sběr, svoz a doprava odpadů) jsou provozovány na celém území kraje	Náklady na logistiku jsou v celém kraji na srovnatelné úrovni a podstatně se neodlišují od průměru v ČR	Výše poplatků za hospodaření s odpady v jednotlivých obcích a městech kraje Ceníky firem podnikajících v oblasti sběru, svozu a dopravy odpadů Data od autorizovaných obalových společností	Vznik lokálních a regionálních monopolů Nedostatek vhodných kapacit – nutnost přepravy odpadů na dlouhé vzdálenosti
C. Je k dispozici dostatek finančních zdrojů pro provozování systému hospodaření s odpady	Pro investice na budování systému hospodaření s odpady dle cílů a priorit KKHO je k dispozici dostatek finančních zdrojů Provozní náklady na hospodaření s odpady dle strategií a cílů KKHO jsou přiměřené a platby za služby jsou realizovány	Výroční hodnotící zprávy Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství Výše a výtěžnost poplatků za hospodaření s odpady v jednotlivých obcích a městech kraje	Není dostatek kvalitně připravených projektů Veřejnost neakceptuje zvýšení poplatků za hospodaření s odpady z důvodu dosažení vyšších kvalitativních požadavků při nakládání s odpady

	Objektivně ověřitelné ukazatele	Prostředky ověření	Rizika/předpokady
D. Strategické cíle KKHO jsou plněny	Jsou průběžně plněny cílové hodnoty strategických cílů kraje v oblasti odpadového hospodářství	Výroční hodnotící zprávy Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství	Strategické cíle nejsou akceptovány obcemi a původci odpadů, u těchto subjektů neproběhnou potřebné změny v hospodaření s odpady
E. Systém hospodaření s odpady je efektivně spravován a řízen	Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství je ustanovena a plní svoje úkoly Je zpracován plán odpadového hospodářství kraje - v termínu a ve struktuře požadované zákonem o odpadech Jsou zpracovány plány odpadového hospodářství obcí a původců, které jsou v souladu se závaznou částí KKHO kraje	Je vydáno rozhodnutí Rady kraje o zřízení komise. Komise se pravidelně schází Plán odpadového hospodářství je vydán krajskou vyhláškou Krajský úřad vydal kladné vyjádření k plánům odpadového hospodářství všech obcí a původců, kterých se povinnost zpracovat plán týká	Komise nemá dostatečné pravomoci a podporu, její práce není široce akceptována Plány odpadového hospodářství nejsou kvalitně zpracovány Plnění plánů odpadového hospodářství není důsledně prosazováno Problémy při přechodu pravomocí okresů na krajský úřad a pověřené obce Pro výkon státní správy není k dispozici dostatek kvalitních pracovníků
F. Všichni uživatelé systému hospodaření s odpady sdílejí aktuální a pravdivé informace.	Jsou naplňovány cíle komunikační strategie KKHO Povinné osoby předávají správně a včas vyplněná hlášení	Výroční hodnotící zprávy Komise pro implementaci a aktualizaci koncepce a plánu odpadového hospodářství	Systém ISO neposkytuje aktuální a verifikované informace Povinné osoby neodevzdávají včas hlášení předepsaná zákonem o odpadech. Hlášení nejsou správně vyplněna
G. Odpovědnost všech uživatelů systému k trvale udržitelnému hospodaření s odpady je vysoká.	Trvale se snižuje počet deliktů při hospodaření s odpady, způsobených úmyslně nebo z důvodu neznalosti či neodbornosti	Evidence správních rozhodnutí krajského úřadu, pověřených obcí, ČIŽP, orgánů ochrany veřejného zdraví	Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta v oblasti hospodaření s odpady není efektivní Kontrolní činnost v oblasti hospodaření s odpady není dostatečná

Jednotlivé výstupy budou realizovány formou konkrétních projektů. Tyto projekty jsou uvedeny v kapitolách „Opatření vedoucí k dosažení cílů“ v přílohách A až J. Jednotlivé projekty i celkové výstupy mohou být ovlivněny či ohroženy riziky. Proto na plán realizace navazuje plán eliminace hlavních rizik, který je uveden v následující tabulce.

Popis rizik	Postup k eliminaci rizik
Dlouhodobá tolerance nedodržování zákonných norem povede k : 1) nerovnému postavení mezi jednotlivými subjekty, kteří podnikají na trhu odpadového hospodářství a k diskriminaci subjektů, kteří zákony dodržují, 2) původci si vybírají nabídku na nakládání s odpady s nižší cenou, která je dosažena nedodržováním zákonů, 3) dochází ke škodám na životním prostředí, 4) z konkurenčních důvodů nedodržuje zákony stále větší a větší množstvím subjektů.	Je zajištěna pravidelná a účinná kontrola dodržování zákonných norem a způsobů nakládání s odpady, s cílem minimalizovat nezákonnou činnost a neodborné nakládání s odpady.
Nesprávným a neodborným nakládáním s odpady (často v rozporu se zákonem o odpadech, jeho prováděcími vyhláškami a technickými normami) může dojít k jednorázovým i trvalým škodám na životním prostředí	Při udělování souhlasů k provozování zařízení jsou jasně stanoveny podmínky provozu a je prováděna pravidelná kontrola udělených souhlasů.
Původci odpadů neumějí často rozlišit kvalitu služeb poskytovaných jednotlivými subjekty, které působí na trhu odpadového hospodářství. Kritéria výběru se pak zužují jen na otázku ceny. Nekvalitní služby spojené s nesprávným nakládáním s odpady mohou vést rizikům popsaným výše.	
Nedostatek ekonomicky efektivních zařízení pro recyklaci vytříděných odpadů vede k problémům při odbytu tříděného odpadu a k demotivaci, jak zástupců obcí tak i veřejnosti k třídění odpadu.	Kapacity pro ekonomicky efektivní recyklaci vytříděných odpadů jsou dostatečné a jsou dostupné na celém území kraje. Je realizován krajský program na podporu recyklovaných výrobků.
V případě, že občané nejsou dostatečně informováni o všech aspektech nakládání s odpady, klesá jejich motivace. Důležité jsou zejména informace o: - nákladech na systém - efektivitě třídění - způsobu využití vytříděných odpadů	Občané jsou průběžně informováni o důležitých aspektech odpadového hospodářství.
V případě, že občanům není nabídnuta dostatečná infrastruktura pro tříděný sběr (zejména pravidelně vyvážené sběrné nádoby v dostupné vzdálenosti) zájem o třídění odpadu výrazně klesá.	Na území kraje je dosažena hustota 350 obyvatel na jedno hnízdo na sběr tříděného odpadu.
Vzhledem ke zvýšení nákladů na prodej nových výrobků, které přinese plnění povinnosti zpětného odběru, se dá předpokládat snaha některých výrobců a dovozců výrobků s povinností zpětného odběru se plnění této povinnosti vyhnout.	Jsou identifikováni všichni výrobci a dovozců výrobků s povinností zpětného odběru se sídlem na území kraje a je u nich prováděna kontrola plnění povinnosti zpětného odběru.
Někteří výrobci a dovozců výrobků s povinností zpětného odběru mohou spoléhat na to, že se krajský úřad nebude vzhledem ke svým nejasným kompetencím a nejasnému právnímu stavu zpětným odběrem vůbec zabývat, a budou se snažit plnění této povinnosti vyhnout, oddálit ji, nebo její plnění pouze předstírat. Naopak aktivní výrobci a dovozců mohou být při pokusu o plnění povinnosti zpětného odběru znechuceni nejasným právním stavem a nevyjasněnými kompetencemi v této oblasti.	Kompetence krajského úřadu v oblasti zpětného odběru jsou po dohodě s MŽP ČR vyjasněny. Po konzultaci s MŽP ČR je zajištěn jednotný výklad všech zákonných povinností souvisejících s plněním povinnosti zpětného odběru.
V případě vybraných komodit mohou být problémy s ekologicky a ekonomicky přijatelným zneškodněním či zpracováním výrobků s povinností zpětného odběru, a to zejména v případě větších jednorázových akcí (likvidace starých zátěží). Jedná se zejména o lednice a průmyslová chladicí zařízení, přenosné baterie a regeneraci olejů.	Na území kraje nebo v dostupné vzdálenosti jsou k dispozici ekologicky a ekonomicky přijatelné kapacity pro odstranění nebo zpracování výrobků s povinností zpětného odběru (zejména lednice, přenosné baterie, příp. regenerace olejů).
Pokud nebudou výrobci a dovozců nových automobilů přispívat na sběr autovraků, nebude pravděpodobně vytvořena dostatečně funkční sběrná síť, ve které bude s autovraky vhodně manipulováno a to jak z technologického hlediska, tak i z hlediska životního prostředí.	Je projednáno financování sběru, recyklace a zneškodnění autovraků mezi MŽP, krajem, obcemi, výrobcem (Škoda a.a.a.) a sdružením dovozců automobilů. Je zajištěno soukromé nebo dotační financování výstavby a provozu krajského sběrného a demontážního závodu na autovraky.

Popis rizik	Postup k eliminaci rizik
Výrobci a dovozci nových automobilů budou prosazovat názor, že jsou odpovědní pouze za zneškodnění autovraků, které vzniknou z automobilů vyrobených či dovezených po nabytí účinnosti zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tím by nebyly v nejbližších 10-ti letech kryty náklady na sběr, recyklaci a zneškodnění autovraků (s výjimkou tzv. totálních škod u nových automobilů).	Je projednáno financování sběru, recyklace a zneškodnění autovraků mezi MŽP, krajem, obcemi, výrobcem (Škoda a.a.a.) a sdružením dovozců automobilů.
V případě, že na území kraje nebude vybudován krajský demontážní závod, lze předpokládat, že většina autovraků bude neekologicky demontována v současných autovrakovištích.	Je zajištěno soukromé nebo dotační financování výstavby a provozu krajského a demontážního závodu na autovraky.
V případě, že na území kraje nebude vybudováno specializované demontážní zařízení na elektrošrot a elektrošrot nebude odděleně sbírán bude obtížně naplnit připravovanou legislativu v této oblasti.	Na území kraje je realizován oddělený sběr elektrošrotu a je zajištěno soukromé nebo dotační financování výstavby a provozu krajského demontážního závodu na elektrošrot.
Do doby vybudování krajského sběrného a demontážního závodu, lze předpokládat, že většina autovraků bude neekologicky demontována v současných autovrakovištích.	Inventarizace všech autovrakovišť na území kraje je provedena a všechna provozovaná autovrakoviště splňují požadavky zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech ve znění jeho prováděcích předpisů.
V případě, že provoz zařízení na využití odpadu nebude ekonomicky rentabilní, nebudou tato zařízení soukromými investory budována, nebo bude při jejich provozu docházet k obcházení zákona od odpadech s cílem minimalizovat provozní náklady V případě, že tato zařízení bude budovat komunální sféra, bude nutno jejich provoz dotovat z komunálních rozpočtů. Vzniká tak riziko, že nebudou splněny kvóty pro omezení množství biologicky rozložitelných látek (dále jen BRO) ukládaných na skládky, stanovených ve Směrnici Rady Evropské unie č. 99/31/EC a ve vyhlášce č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.	Jsou plně využity všechny možnosti dotačního a „měkkého“ financování pro budování zařízení na využití odpadů. Na území kraje je provozováno dostatek zařízení pro využití BRO, tak aby byly naplněny kvóty pro omezení množství BRO ukládaných na skládky.
V případě záměrů výstavby nových zařízení na využití odpadů, může být realizace těchto záměrů blokována v okolí žijícími obyvateli, případně ekologickými aktivisty.	Na území kraje jsou v dostatečném počtu vytipovány a předjednány se zájmovými skupinami vhodné lokality pro umístění zařízení na využití odpadů (například v rámci PRK či územního plánu VUC).
Malé skládky, kde není vedena přesná evidence druhů a množství přijímaných odpadů (chybí váha a kvalifikovaná přejímka odpadů) mohou stále přijímat odpady, jejichž množství má být dle zákonných požadavků omežováno, z důvodu zachování dostatečného množství odpadu pro udržení ekonomické rentability provozu skládky.	Je provedena inventarizace malých skládek odpadů (do 20.000 t odpadu za rok) a je vypracován časový harmonogram jejich postupné uzavírky.
Z důvodu obtížného důkazního řízení nejsou uplatňovány tvrdší sankce a dochází k přehlížení nedodržování zákonných norem.	Pracovníci správních a kontrolních orgánů v oblasti odpadového hospodářství na území kraje jsou průběžně školeni v oblasti technologií a v právní oblasti. Je zřízena a vedena krajská databáze udělených souhlasů a udělených postihů, která je dostupná všem pracovníkům správních a kontrolních úřadů v oblasti odpadového hospodářství na území kraje
Pro soukromé investory není dostupné dlouhodobé a zvýhodněné financování projektů v oblasti odpadového hospodářství, což může vést k nedostatečné infrastruktuře v oblasti odpadového hospodářství na území kraje. Fondy EU nejsou pro soukromé investory dostupné.	Je realizován program spolupráce mezi komunální a soukromou sférou na bázi investorem a příjemcem dotace je komunální sféra, následným provozovatelem zařízení je soukromá společnost.

9. OČEKÁVANÉ DOPADY

9.1. Ekonomické dopady

Oblast odpadového hospodářství dosáhne v reálně krátkém období kvalitativně vyššího standardu, který představují cíle vytyčené směrnicemi Evropské unie. Z tohoto důvodu bude třeba do této oblasti na území Středočeského kraje investovat v příštích deseti letech 4-5 mld. Kč. Hlavním investorem v oblasti odpadového hospodářství zůstane soukromý sektor (zejména zahraniční), kterému však bude třeba vytvořit dlouhodobě stabilní podnikatelské prostředí garantující návratnost vložených prostředků. Při investování do infrastruktury odpadového hospodářství se předpokládá díky přístupu k fondům EU i vyšší účast veřejného sektoru, zejména v oblastech, které nebudou pro soukromý sektor dostatečně lukrativní.

Kvalitativně vyšší standard služeb sebou přinese i vyšší provozní náklady a tedy i vyšší ceny v oblasti odpadového hospodářství. To na jednu stranu zvýší výkony a zisk firem podnikajících v oblasti hospodaření s odpady, na druhou stranu to povede k vyšším poplatkům v komunálních systémech sběru a zneškodňování odpadů pro občany a ke zvýšení cen vybraných výrobků pro spotřebitele.

Lze předpokládat, že oblast hospodaření s odpady bude v nejbližších deseti letech vyžadovat několik desítek až stovek kvalifikovaných odborníků pro výkon státní správy i pro potřeby soukromého sektoru.

9.2. Environmentální dopady

Dopady aplikace směrnic EU v oblasti hospodaření s odpady budou z hlediska životního prostředí jednoznačně pozitivní. Ve své podstatě proběhne v příštích deseti letech přechod od řízeného skládkování odpadu k vyšším formám hospodaření s odpady jako je např. materiálové využití. I konečné odstranění zbytkového odpadu bude ve stále větší míře zahrnovat využití energie obsažené v odpadech (výroba alternativních paliv, jímání a využití bioplynu na skládkách, spalování odpadu s využitím tepla). Harmonizování legislativy s EU sebou přinese také zavedení účinných nástrojů řízení celého procesu odpadového hospodářství a jeho kontroly.

9.3. Sociální dopady

V sociální oblasti lze očekávat největší dopady. Veřejnosti bude třeba věrohodně a srozumitelně zdůvodnit potřebu vyšší kvality při hospodaření s odpady. Porozumění a široká akceptace principu trvale udržitelného hospodaření s odpady je jedním z hlavních faktorů při respektování zvyšujících se poplatků a ceny za hospodaření s odpady ze strany veřejnosti.

Celkově vyšší environmentální odpovědnost a hodnotovou orientaci společnosti lze očekávat po stabilizaci vývoje ekonomického prostředí.

10. POSTUP PROJEDNÁNÍ A PŘIJETÍ

10.1. Realizované kroky

Červen 2001 – úvodní seminář

Dne 20.6. 2001 byl uspořádán úvodní seminář ke zpracování KKHO Středočeského kraje za účasti představitelů Středočeského kraje, zpracovatelů projektu, zástupců orgánů státní správy a samosprávy, odborné a laické veřejnosti.

Březen 2002 – předložení 1. verze analytické části

V březnu byla předána krajskému úřadu 1. verze analytické části koncepce. Současně bylo zajištěno zveřejnění tohoto dokumentu na webových stránkách Středočeského kraje, Regionální rozvojové agentury Střední Čechy a obou zpracovatelů. Adresně bylo vyzváno 150 subjektů z řad okresů, měst, původců, odborných firem, státních orgánů, nevládních organizací a nezávislých odborníků k veřejné oponentuře.

Březen 2002 – projednání 1. verze analytické části v komisi pro životní prostředí

Dne 5. 3. 2002 byla v krajské komisi životního prostředí projednána 1. verze analytické části KKHO. Každý z členů komise obdržel CD s kompletním textem analytické části. Členové komise byli vyzváni k připomínkování prezentovaného materiálu.

Duben 2002 – SWOT analýza

Dne 18.4. 2002 proběhla analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (SWOT analýza) vyplývajících z analytické části KKHO. SWOT analýzy se zúčastnilo celkem 20 osob reprezentujících kraj a krajský úřad, města a obce, původce odpadu a firmy podnikající v oblasti odpadového hospodářství.

Červen 2002 – předložení 2. verze analytické části

Dne 10. června byla krajskému úřadu předána 2. verze analytické části koncepce se zpracovanými připomínkami veřejné oponentury a závěry SWOT analýzy. Současně bylo zajištěno zveřejnění tohoto dokumentu na webových stránkách Středočeského kraje, Regionální rozvojové agentury Střední Čechy a obou zpracovatelů

Červen 2002 – projednání mezikrajové spolupráce

Dne 17. června byla v Ústí nad Labem projednána KKHO Středočeského kraje se zpracovateli koncepce Karlovarského, Ústeckého a Libereckého kraje, se zástupci státní správy a samosprávy uvedených krajů a se zástupci MŽP ČR. Cílem bylo ověřit možnosti mezikrajové spolupráce při nakládání s vybranými skupinami odpadů a aktualizovat kapacity provozovaných, budovaných či uvažovaných zařízení na nakládání s odpady v jednotlivých krajích.

Červen 2002 – projednání spolupráce s hl.m. Prahou

Za účasti představitelů státní správy, samosprávy a zpracovatelů KKHO Středočeského kraje proběhla informativní schůzka se zástupci hl.m. Prahy. Na schůzce bylo diskutováno předávání dat o produkci odpadů a jejich mezikrajovém pohybu a dále možnosti kooperace a spolupráce při nakládání s vybranými skupinami odpadů.

Červen 2002 – oponentura 2. verze analytické části

Zvoleným odborným oponentům (B.c. Tarant a Ing. Königová) byla předložena k oponentuře 2. verze analytické části KKHO.

Červenec 2002 – tisková konference

Dne 2.7. 2002 proběhla za účasti hejtmana Středočeského kraje Ing. Petra Bendla tisková konference k KKHO. Tiskové konference se zúčastnili zástupci několika televizních stanic a významných celostátních deníků. KKHO byla následně v médiích široce prezentována.

Červenec 2002 – schválení priorit a strategických cílů

Dne 8.7. schválila Rada Středočeského kraje na svém zasedání Priority a strategické cíle KKHO. Schválené Priority a strategické cíle jsou ve formě rozhodnutí rady umístěny na webových stránkách Středočeského kraje.

10.2. Připravované kroky

Září 2002 – předložení konečné verze analytické části a 1. verze návrhové části

V průběhu třetího týdne v září bude odevzdána krajskému úřadu konečná verze analytické části se zpracovanými připomínkami odborných oponentů. Současně bude předána i první verze návrhové části k veřejné i odborné oponentuře.

Říjen 2002 – projednání v komisích

Na prvním říjnovém zasedání dne 1.10. 2002 bude projednána návrhová část KKHO v krajské komisi životního prostředí a v komisi regionálního rozvoje.

Říjen 2002 – veřejné projednání KKHO

Dne 8.10. 2002 proběhne veřejné projednání analytické a návrhové části KKHO za účasti představitelů Středočeského kraje, zpracovatelů projektu, zástupců orgánů státní správy a samosprávy, odborné a laické veřejnosti.

Říjen 2002 - zpracování připomínek k 1. verzi návrhové části, odborná oponentura

Dne 15.10. 2002 bude uzavřeno připomínkové řízení a do konce měsíce října budou zapracovány do návrhové části KKHO připomínky.

Listopad 2002 - předání konečné verze celé koncepce

Počátkem listopadu bude KKHO předána v konečné podobě zástupcům kraje a SFŽP.

Listopad 2002 – schválení Radou a Zastupitelstvem kraje

V průběhu měsíce listopadu a prosince se předpokládá schválení KKHO komisí životního prostředí, Radou a Zastupitelstvem Středočeského kraje.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BAT	Best Available Technology (nejlepší dostupná technologie)
NO	Nebezpečné odpady
CD	Kompaktní disk
CFC	Chlorfluoruhlovodíky
ČEU	Český ekologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČSU	Český statistický úřad
EMS	Environmental Management System (Environmentální systém řízení)
EU	Evropská unie
EVVO	Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta
HDP	Hrubý domácí produkt
ISO	Informační systém o odpadech
ISPA	Instrument for Structural Policy for Pre-Accession (Nástroj strukturální politiky pro země vstupující do EU)
KBRO	Komunální biologicky rozložitelné odpady
KKHO	Krajská koncepce odpadového hospodářství
MF	Ministerstvo financí
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí ČR
OH	Odpadové hospodářství
PCB	Polychlorované bifenyly
PCT	Polychlorované terfenyly
PRK	Program rozvoje kraje
RRA	Regionální rozvojová agentura
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SWOT analýza	Analýza silných a slabých stránek, možností a hrozeb
VÚC	Velký územní celek
VÚV	Výzkumný ústav vodohospodářský
ŽP	Životní prostředí

Používané zkratky okresů:

BE	Beroun
BN	Benešov
KL	Kladno
KH	Kutná Hora
KO	Kolín
NB	Nymburk
MB	Mladá Boleslav
ME	Mělník
PB	Příbram
PV	Praha-východ
PZ	Praha-západ
RA	Rakovník

12. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Koncepce odpadového hospodářství ČR, MŽP ČR, Praha prosinec 2001
2. Malý lexikon obcí ČR 2001, ČSU, Praha 2001
3. Manuál školení Integrované plánování hospodaření s odpady, AEA Technology, Praha listopad 2000
4. Multi-year Plan for Hazardous Waste II, Minister of Housing, Spatial Planning and the Environment, The Netherlands červen 1997
5. Návrh národního plánu nakládání s nebezpečnými odpady, DHV ČR, Praha březen 2002
6. Plán odpadového hospodářství ČR verze 2.3, MŽP ČR, Praha srpen 2002
7. Podklady ke koncepci ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty Středočeského kraje, ZO ČSOP Vlašim, Vlašim květen 2002
8. Pomoc při povodních, ZO ČSOP Valašské Meziříčí pro MŽP ČR, Praha srpen 2002
9. Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje, Středočeský kraj, Praha 2002
10. Příručka pro nakládání s komunálním bioodpadem, MŽP ČR, listopad 2001
11. Statistická ročenka ČR, ČSÚ, Praha 2000
12. Státní politika životního prostředí, MŽP ČR, Praha leden 2001
13. Strategie implementace a investic pro směrnice Evropské komise o odpadech, AEA Technology, Praha červen 2001
14. Šestý akční program pro životní prostředí, Evropský parlament, Brusel leden 2001
15. Zpráva o průběhu pracovního semináře k tématu „Programování procesu nakládání s odpady“, DHV Environment and Infrastructure, The Netherlands leden 1999